

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bilka-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8'70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

A Kormányzó Úr kézírata az országgyűléshez

„Ezután sem kívánok egyebet, mint a nemzet javát munkálni — Legyünk elkészülve a további erőpróba — Még sohasem volt ilyen nagy szükség nemzeti egységre“

A képviselőház, majd a felsőház esztendői ülésén felolvasták a Kormányzó Úr főfelmértóságának az országgyűléshez intézett következő kéziratát:

Tisztelt Országgyűlés!

Hálásan köszönöm a magyar törvényhozásnak, hogy hősi halált halt fiam emlékét bensőséges kegyelettel megörökítette; özvegye és árvája iránt anyni szeretetet tanusított. De köszönöm az irántam kifejezésre juttatott együttérzést is, amely jól esett, bár az ilyen nagy esapásra nincs vigasz.

Különös örömmre szolgál az országgyűlésnek az az elhatározása, hogy szeretett fiam emlékének megörökítésével kapcsolatosan a fennálló törvényes rendelkezéseken felül is intézményesen gondoskodni kíván minazok özvegyei és árvái sorsának könnyítéséről, akik a díesség mezején áldozták életüket a hazáért. Ez az elhatározás is a magyar hagyományokhoz méltóan juttatja kifejezésre a nemzet sorsközösségét és háláját mindazok iránt, akik áldozatul adták saját életüket.

Szeretett fiamat, ki emberi értékével nagy szolgálatára lehetett volna hazájának, a kötelességérzet vitte végzetére. Nem tarthatam volna vissza akkor sem, ha akartam volna. Elmúlása veszteség a hazának is, de életének feláldozásával babért szerzett abba a soha el nem hervadó koszorúba, amely a magyar katonát a harcban mindig megillette.

Sorsdöntő korszakot élünk, az egész világ harcban áll. Ebben a harcban a becsület, a magyar hűség és az élet logikája irányítsa magatartásunkat, fadjunk és hazánk üdvére.

Az államfő helyzete ma különösen nehéz és felelősséggel teljes. Ezt az őrhelyet nem kerestem sem magam, sem fiam számára. De amit vállaltam, vállalom ezekben a nehéz időkben is, amíg Isten kegyelme nekem erőt ad. Ezután sem kívánok egyebet, mint a nemzet javát munkálni és minden kérdésben, minden körülmények között úgy határozni és úgy eslekedni, ahogy a nemzet érdeke megkívánja.

Ma mindennek előtt az a kötelességünk, hogy el legyünk készítelve a további erőpróba. Utóképes hadseregére van szükségünk, ez az egész nemzet erejét igényli és ezért is erőtelje-

sen gyarapodnunk kell gazdaságilag. Mindenki fokozott mértékben állítsa munkaerőjét, szorgalmát és ha van, tőkét a végső cél szolgálatába.

A reformokra élő és haladó országunknak szüksége van, de ezeket lelkiismeretünkre hallgatva, okosan kell végrehajtani.

Veszélyes, ha a nemzet csak indulataira hallgat és nem rendelkezik a szükséges érzékkel a való helyzet iránt.

Soha sem szabad a politikának az erőszakot az igazságtalanság szolgálatába állítani. — A törvényes belső rend fenntartásával áll, vagy bukik minden ország és ennek a szempontnak szolgálata mindenkinek nemcsak kötelessége, hanem létérdeke is.

Történelmünk során talán soha nem volt nagyobb szükség a nemzeti egységre, mint ennek a most folyó élethalál küzdelemnek idején, amelynek kimenetele talán évszázadokra dönti el a magyar nemzet sorsát.

Rendületlen hittel bízom abban, hogy ez a küzdelem a magyar igazság győzelmével fog végződni. Ez az erős hitem nem rendült meg nemzeti életünknek abban a korszakában sem, amikor az alattomos felforgatás aknamunkája kicsavarta a magyar katoná kezéből a négy éven át diadalmasan forgatott magyar fegyvert és ellenségeink prédájává dobta oda az országot. A magyar nemzet életét ezer év óta eligazító isteni gondviselés akkor se hagyta magára Szent István országát és mihelyt a nemzet a nagy esapából felocsúdv, újra megtalálta önmagát, emelt fővel és erős lélekkel indult el ismét az örök igazság útján a feltámadás felé. És ha most ennek az útnak még előttünk lévő részén minden magyar teljesíti a nemzet iránt való minden kötelességét és lelkiismeretesen elvégzi a maga becsületos munkáját azon a helyen, ahova a Gondviselés állította, meg vagyunk győződve arról, hogy elérjük a célhoz országunk, magyar fajtánk és egész népünk örök és boldog jövődjéhez.

Az Isten áldása kísérje az országgyűlés munkálkodását a haza javára és díességére.

Kelt Budapesten, 1942 november 7. napján.

Horthy Miklós sk.
Kállay Miklós sk.

KÜZDELEM TUNISZ BIRTOKÁÉRT

Ellentétes hírek Darlanról: Az amerikaiak foglya? Átpártolt és ellenkormányt alakít? Visszaélnék nevével? — Elérték a Földközi tengert a német csapatok Franciaországban — Toulont nem szállják meg

NAGY CSATA EGYIPTOM HATÁRÁN

A német és olasz csapatok tegnap elérték francia földön a Földközi-tenger partjait. A figyelem most már ismét Francia-Afrika és az északafrikai harcokra terelődik.

A HELYZET FRANCIA-AFRIKÁBAN

Amíg Algírban és Marokkóban a helyzet — úgy látszik — megállapodott, addig Tuniszban az ott lejátszódó események mindenben lekötik a vichyi körök érdeklődését. A nem francia forrásból származó és egymásnak ellenmondó jelentésekből kiderül, hogy Tuniszban a helyzet nagymértékben zavaros. A Kelet-Algírban fekvő Philippeville és Constantine városokból szintén teljes nyugalmat jelentenek. Constantineban egyébként Chatel algíri főkörmányzó egészen szerdáiig tartózkodott, ezután pedig Algírba érkezett. Ide érkezése célja felől vichyi körökben semmit sem lehet tudni. Lehetséges, hogy útja Algír és Marokkó teljesen zűrzavaros politikai helyzetével áll összefüggésben.

Egy amerikai hír szerint Darlan tengernagy Clark amerikai tábornokkal folytatott megbeszélése után napiparancsot intézett az északafrikai csapatokhoz, amelyben elrendelte a harc azonnali beszüntetését és felszólította a csapatokat, maradjanak laktanyáikban és tanusít-

sanak semleges magatartást. A tényleges helyzetet illetően megbízható jelentések nem állanak rendelkezésre. Hírek vannak arról, hogy Darlan tengernagy azon fáradozik, hogy Algírban Nogues és Girand tábornokokkal ellenkormányt alakítson.

Beribe érkező jelentések szerint Tuniszba egymásután érkeznek német repülőgépek és csapatok. Ezek számarányáról azonban eddig semmiféle jelentés nem érkezett. Londoni hír szerint a brit-amerikai csapatoknak Tuniszba való bevonulásáról az angol fővárosban még nem áll rendelkezésre hír.

PÁRISBAN ÉS VICHYBEN

Egyaránt mindinkább az a felfogás alakult ki, hogy Darlan tengernagy neve alatt kiadott jelentések és páncsok nem tölle származnak. Az angolok és amerikaiak, úgy látszik, a fogvatartott tengernagy nevével arra használják fel, hogy a francia északafrikai helyzettel kapcsolatosan közleményt adjanak ki.

A NÉMETEK NEM NYULNAK A TOULONI FRANCIA HADHÁJÓKHOZ

A francia tájékoztatásügyi hivatal a következő közleményt tette közzé:

Mintán Toulonban a francia haditengerészet főnökei kötelességét vállalták, hogy Toulont megvédik minden támadóval

szemben, a német hatóságok elhatározták, hogy a touloni erődítményeket nem szállják meg és nem nyulnak a francia hadihajókhoz.

TOULONT A FRANCIAK VEDELMEZIK

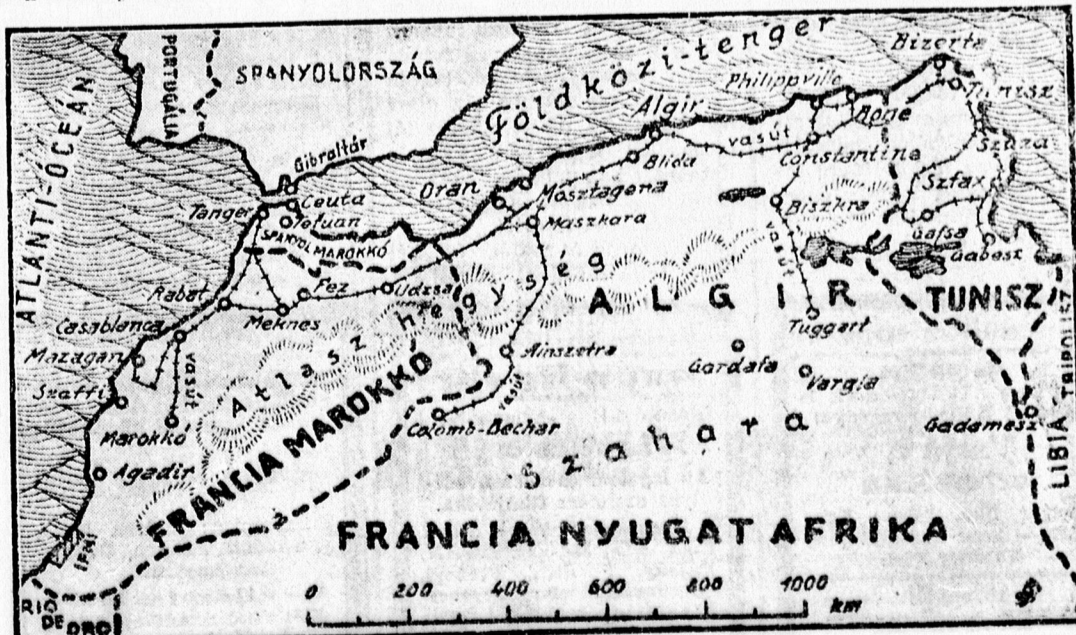
Vichyi jelentés szerint a francia haditengerészet vezetői Toulonban úgy határoztak, hogy védekezni fognak minden támadással szemben.

MI VAN TUNISZBAN?

A madridi rádióra hivatkozó egyik Reuter jelentés szerint német csapatok vonultak be Tuniszba és megkezdték az ország megszállását. Olasz és német részről még nem erősítették meg hivatalosan a jelentést. „Valószínű — írja a Reuter tudósítója a szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról —, hogy a tengely haderői nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy erős hídfőalkossanak Tuniszban. Ennek a hídfőnek az lenne a feladata, hogy Tunisz és Szicília között — ami a szövetségesekre nézve igen veszélyes volna — a Földközi-tenger keleti és nyugati része között zárt alkossanak.

Az északafrikai angolszász főhadiszállás egyik közleménye szerint megindult a harc Tu-

TOKÉES FOTO
BUDAPESTI FOTÓ

A szívburok, a szívbillentyű, a szívizom és a szívdagály megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhe ható természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran nagyon fontos segédeszköz, mert reggel éhgyomorra már egy kis pohárral bevéve is, a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és igen könnyen levezeti. Kérdezze meg orvosát!

niszért. Német légi rajok, közöttük nagyszámú Junkers szállító-repülőgép, bombázó- és vadászegységektől kísérve szálltak le Tunisz egyes repülőtereire. A francia helyőrségek nem tanúsítottak ellenállást.

A FRANCIA KORMÁNY

A szűrtörökön este összeült. Laval miniszterelnök ismertette a legutóbbi északafrikai eseményeket, valamint tájékoztatta a kormány tagjait mindazokról a megbeszélésekről, amelyeket eddig folytatott. Petain tábornagy és a kormány tagjai megállapították, hogy Giraud tábornok, miután eldöntötte bizonyos pártitűt francia elemek vezetését, megszegték becsületességét és az esküt, ennek következtében sem a csapatok, sem a hatóságok, sem a lakosság nem kötelesek neki engedelmessé válni. A tábornagy maga vette át a francia erők felett a parancsnokságot és csakis az ő rendelkezéseit kell végrehajtani.

WEYGAND

VICHYBEN TARTÓZKODIK

Vichybe még semmiféle meg erősítés nem érkezett azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Roosevelt szabad átvonulást kért csapatai számára Tuniszon keresztül. A közfigyelem azonban természetesen Tuniszra összpontosul, minthogy ez a terület most rendkívül jelentőséggel bír stratégiai fontosságánál fogva Rommel seregeinek védelmében.

Weygand még mindig Vichyben tartózkodik és az államfőnek tanácsokkal szolgál az afrikai ügyek intézésében.

ROMMEL HELYZETE

Illetékes német helyről tájékoztatásul a következőket közlik: A líbiai—egyiptomi határról érkező legújabb hírek szerint ott a német-olasz páncélos hadsereg változatlanul harcra képesen áll Rommel kezében. A német-olasz fegyverbarátság nemcsak a legutóbbi hetek kemény harcainban állta ki a próbát kiválóan, hanem napról napra kiállja a próbát kiválóan. Eltelt a tényről és a brit 8. hadsereg súlyos vereségéről próbálta eltéríteni a figyelmet Churchill amikor az alsóházban olyan számokat közölt a német és olasz csapatok vereségeiről, amelyeknek mint berlini katonai körökben megállapítják, még a töredéke se felel meg a valóságnak. Nagyon elővigyázatlannak mondják Berlinben Churchillnek azt a közlését is, hogy Rommel számára megrehézték az utánpótlást. A tény az, hogy a tengely Francia-Észak-Afrikában az angol-amerikai akció elleni ellenrendszabályokban olyan légi fölényre tett és tesz bizonyosságot, hogy éppen az ellenség utánpótlása lesz nyilvánvalóan az eddiginél még nehezebb.

Viaszínház mozaó

Ma utoljára 16 éven aluliaknak is Csenthó Kálmán regénye: Varjú a toronyórán Magyar film. Fősz.: Egry Mária—Simor Erzs., Rajnay Vaszary Ptri. Holnapról: Isten rabjai

ILLETÉKES RÓMAI KÖRÖKBEN

nem titkolják, hogy a jelen pillanatban nagy hadműveletek vannak folyamatban, amelyeknek jelentőségét azonban még korai volna felfedni. A „Giornale d'Italia” hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak hadijelentései ezekben a napokban különösképpen szűkszavúak, mert minden idő előtti közlés az ellenségnek adna értékes útmutatásokat. Egy azonban bizonyos: a tengelyhatalmak mozgásai meg fogják lepni az angolokat és az amerikaiakat. Éppen ezért a tengely közleményei szűkszavúságának bizakodással kell mindenkit eltöltenie.

Az olasz lapok közlése szerint a „Times” az északafrikai helyzettel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a támadás igen hosszú megfontolás és előkészület eredménye volt. Az angolok több mint két év óta foglalkoznak a francia északafrikai támadás tervével. A „National Zeitung” londoni tudósítója szerint Londonban felteszik a kérdést, vajjon a szövetségeseknek lesz-e elég erejük ahhoz, hogy közvetlen támadást intézzenek az olasz félsziget ellen.

MOSZKVA NINCS MEGELÉGEDVE

A londoni „News Chronicle” moszkvai tudósítója beszámolója lapjának arról a benyomásról, amelyet a francia északafrikai angol-amerikai hadműveletek a szovjetre tettek, elmondja, hogy Moszkvában nem tapasztalható különösebb öröm és a szovjet nem tekintli a vállalkozást tehermentesítésnek. Lelkesedést, vagy örömteli izgalomról szó sem lehet. A moszkvai sajtó tartózkodó és hangzótlajta, hogy a francia északafrikai hadműveletek a szovjet szemében nem jelentenek második arcvonalat.

AMERIKAI PARTTRASZÁLLÁS FRANCIA NYUGAT-INDIÁBAN

Londonból érkezett jelentések szerint Francia Nyugat-Indiában, azaz Martinique és Guadeloupe szigetén a Francia-Guayanában amerikai csapatok szálltak partra.

HADIJELENTÉSEK

Német és olasz csapatok bevonulása Franciaország meg nem szállt részébe és Korzikába

Német hadijelentés: Német páncélos és gépesített csapatok a kora reggeli órákban elérték Franciaország földközti tengeri partját. A célfranciaországi felvonulás surlódás nélkül bonyolódott le.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Franciaország déli partvidékének angol-amerikai partraszállási kísérlettel szemben való megvédése céljából a negyedik hadtesti csapatok szerdán bevonultak a meg nem szállt Franciaország területére a Nizza kelet felé elterülő Rhone vonalát. A lakosság mindenütt nyugodt magatartást tanúsított. Egyidejűleg páncélos gépesített osztagok északon és délen történt partraszállás után megszállták Korzika szigetét. A lakosság Korzikában is megőrizte nyugalmát.

Róma, nov. 12. (Stefani) Az olasz csapatkölönítmények part rasmálltak Korzikában. Incidens nem történt. (MTI)

Róma, nov. 12. (MTI) A csütörtök reggeli olasz lapok hatalmas címek alatt közlik a hírt, hogy az olasz csapatok megszállták Nizzát és partraszálltak Korzika szigetén. Kiemelik a lapok, hogy a lakosság mindkét helyen nyugodt és incidens nem történt. Az olasz lapok az eseményekhez nem fűznek kommentárt. A csütörtök reggeli olasz lapok nem közölnek már cikkeket az északafrikai francia ellenállásról.

Cannes, nov. 12. (OFI) Csütörtökön.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Líbia és Egyiptom között húzódo határvonalon az ellenség jelentékeny páncélos erővel heves támadást hajtott végre. A csata keményen folyik. Német vadászgépek lelőtték öt ellenséges repülőgépet. Az olasz légi kötelékek újabb sikeres támadásokat intéztek a Francia Észak-Afrika partján működő ellenséges tengeri erők ellen. Torpedóalátalok értek egy repülőgéphordozó hajót és két nagy tonnatartalalmú gőzöst. A

tökre virradó éjszaka olasz csapatok érkeztek Cannesbe. (MTI)

Bern, nov. 12. (Bud. Tud.) A svájci lapok jelentik, hogy a svájci-francia határ egy részére már megérkeztek a németek és átvették a határszolgálatot. A francia csendőri és vámhivatalnokok helyett német katonák látják el a szolgálatot. Szerdán délután 15 óráig a határ zárva volt, ezután azonban ismét megnyitották azok számára, kik Svájból Franciaországba kívántak menni. Franciaországból jövőt senkinek lépheti át a határt.

Berlin, nov. 12. (Német TI) A véderő főparancsnokságától érkezett hírek szerint a német páncélos hadosztályok már elérték Franciaország földközti-tengeri partvidékét. (MTI)

Berlin, nov. 12. (Német TI) A német csapatok átvonulása a francia partokig mindenütt tervszerűen és nyugodtan folyt le. Az állomásokon a lakosság fogadta az átvonuló vonatokat és a rövid pihenőket arra használták fel, hogy a német katonák mellett tüntessen, akik Franciaország legnehezebb órájában mint segítők és védelmezők érkeztek oda. (MTI)

Marseille, nov. 12. (OFI) A késő éjjeli órákban német csapatok érkeztek Marseillebe. (MTI)

Bon-foktól északra egy olasz feldehítő repülőgép két vadászgéppel vívott párharc során az egyik ellenséges gépet lelőtte. A Földközi-tenger keleti részén torpedóvető repülőgépeink eltaláltak egy nagyobb angol torpedórombolót és megállapították, hogy süllyedni kezdett. Málta repülőtereire ellen éjszakai bombatámadásokat intéztünk. Az utóbbi két nap hadműveleteiről két repülőgépünk nem tért vissza.

Német hadijelentés: Észak-

Apollo filmszínház

Ma utoljára: Házasság Holnapról! Szombattól! A halálos csók Az izgalom és a szenvedélyes szerelem filmjátéka. A főszerepben: KARÁDY KATALIN, NAGY ISTVÁN, Rajnay, Somlay, Perényi, Gregus és Pethes Ferenc. A vasárnap délelőtti előadás 11 órákor kezdődik.

Hun-ária Filmszínház

A finn szabadságharc monumentális filmje. A testvéremzet legendás küzdelme! Hulló bilincsek Főszereplők: Helena Kara, Tuulikki Paanen, Uuno Laakso. Világhíradó! Előadások kezdete: 5 és 7 órákor.

Női és férfikabát szövetkülönlegességek nagy választékban Körösi László cég Ferenc József út 38.

Afrikaiban a német-olasz csapatok a líbiai—egyiptomi határon súlyos harcban állanak az ellenség páncélos erőivel. A német vadászok öt angol repülőgépet lőttek le.

A légi haderő éjjel-nappal támadta Algír előtt az angol-amerikai hajókat és nehéz bombákkal eltalált egy repülőgéphordozót, egy cirkáló és egy nagy kereskedelmi hajót. Ugyancsak bombatámadást intéztünk Algír kikötője, valamint egy, a város környékén levő repülőter ellen, amelyen sok ellenséges repülőgép tartózkodott.

A Bougie-öbölben egymást követő támadásokban két szállítóhajót összesen 16.000 tonna tartalommal elsüllyesztettünk és 12 nagy kereskedelmi és személyszállító hajót részben súlyosan megrongáltunk. Ugyancsak a vidéken eltaláltunk egy repülőgépanyahajót, egy nehéz cirkáló, valamint két rombolót. Mindezekből a támadásokból valamennyi gépünk visszatért támaszpontjára.

A német tengeralttjárók a

Földközi-tenger nyugati medencéjében angol-amerikai szállítmányok megtámadása során elsüllyesztettek egy 19.000 tonnás csapatszallító hajót, a Blue Funnel Linie társaság egy 12.000 tonnás szállítóhajóját, valamint egy 4000 tonnás teherhajót. Egy hadihajókötelékéből, amely egy repülőgépanyahajóból, valamint a biztosító kötelékből állott, torpedóalattal megrongáltunk két hadihajót, egy Tribal-osztályú rombolót. Algír előtt egy biztosító járművet megrongáltunk.

Casablanca vizein tengeralttjáróink torpedókkal eltaláltak egy teherhajót és két másik hajót egy hajókíséretből. Az a hajó, amelyről a november 11-i hadijelentés közölte, hogy egy tengeralttjárónk az Atlanti-óceán északi részén megrongálta, az újabb beérkezett jelentés szerint nem a Queen Elisabeth-osztályhoz tartozó csatahajó, hanem a 85.000 tonnás Queen Elisabeth személyszállító gőzös.

Francia-Afrikában

Oránban megszűntek a harcok

Vichy, nov. 12. (OFI) A tájékoztató minisztérium közli: Francia Észak-Afrikából csütörtökön délelőtt ideérkezett jelentések igen győres, pontatlanok és ellentmondók.

Megerősítik, hogy Oránban miután a városban állomásozó francia csapatok a várost körülvevő ellenség támadásának a végsőikig ellenálltak, megszűnt a harc.

Marokkóban, ahol az ameri-

kaiak megszállták Rabat kikötőjét, a francia csapatok visszahúzódnak. Szidi el Abesből jelentik: Az idegenlegió, miután súlyos vereségeket szenvedett déli irányban visszavonult.

Algir, nov. 12. (OFI) Csütörtökön reggel nagyobb amerikai erők, amelyeket brit hajók szállítottak partra, megszállták Bonnet és vidékét. 18 óra 30 percig Konstantinét még nem közelítették meg.

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A Tuapsze szakaszán több fontos hegyesúcsot megrongáztunk. Harci repülőgépeink légvédelmi állásokat, vasúti berendezéseket és parti repülőtereket támadtak.

Sztingrádban rohamcsapatok elkeredtek harcokban újabb háztömbökből és támaszpontokból verték ki az ellenséget. Tüzér segítségük, valamint léghaderő légelhárító tüzérsége a Volgán öt nagy átkelőt naszádot és teherbarkát süllyesztett el. Légtámaszokkal súlyosan megrongáltak az ellenségnek a folyótól keletre fekvő utánpótló összeköttetéseit és tüzérségi állásait.

A doni arcvonalon a román csapatok szakaszán megint elhárító harcokra került a sor. A harcok során az ellenséget helyenként közelharcban visszavetették.

A keleti arcvonal többi szakaszán nem voltak harc tevékenységek, kivéve a léghaderő erős támadásait.

Torzsok fontos közlekedési csomópontot éjszaka támadtak, nagy tüzek keletkeztek.

A kronstadti öbölben a haditengerészet egyik parti útje több teltalattal megsemmisített egy szovjet tengeralttjárót.

Berlin, nov. 12. A következő helyzetjelentést adták a keleti arcvonalról: Sztingrád ipari negyedében német rohamcsapatok részben heves közelharcok árán megjavították állásaikat, különösen a Volga partján. — A bolsevisták kitérés kísérletét, amelyeket a Vörös Október című vasútvégek ellen intéztek, a német győalgóság nehézfegyvereinek tüzeiben összeomlottak. A bolsevistákat súlyos veresességek érték. A Kaukázus nyugati részében német bombázó kötelékek hevesen támadták Tuapsze kikötőjét és városát. A támadások folytán sok nagykiterjedésű tűz keletkezett. A keleti arcvonal többi részében általában a szerdai nap folyamán nem történt említésre méltó hadiesemény. — Annál inkább támadták a német és szövetségesek légi haderőit úgy a Don-mentén, mint az arcvonal középső szakaszán a bolsevisták hadmozdulatait és csapatállásait igen nagy eredménnyel. Német és spanyol vadászok 23 bolsevista gépet lőttek le. (MTI)

tőjét és városát. A támadások folytán sok nagykiterjedésű tűz keletkezett. A keleti arcvonal többi részében általában a szerdai nap folyamán nem történt említésre méltó hadiesemény. — Annál inkább támadták a német és szövetségesek légi haderőit úgy a Don-mentén, mint az arcvonal középső szakaszán a bolsevisták hadmozdulatait és csapatállásait igen nagy eredménnyel. Német és spanyol vadászok 23 bolsevista gépet lőttek le. (MTI)

Hadirokkant bélyeg

A kereskedelmi miniszter a Magyar Vöröskereszt és az Országos Hadirokkant Gondozó Szövetség támogatására december 1 napján egy-egy pengős felárú 6—8 és 20 filléres postabélyegbeocsát forgalomba. A bélyegsorozat 300 ezer példányban jelenik meg. A teljes sorozat eladási ára 3.24 pengő. A bélyegek csak sorozatban árusíthatók. A bélyegeket a postahivatalok 1943 január 31-ig árusítják. Bélyegmentesítésre december 1-től június 30-ig használhatók fel.

Rendeletek

A közzétáti miniszter rendelettel megállapította a két hónapnál fiatalabb és 15 kg élő súlyú el nem ért szopósmalacból kitermelt malachús árát. Az erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg. Ugyancsak a hivatalos lap pénteki száma közli a közzétáti miniszternek azt a rendeletét, amely a marha- és bivalyhus felhasználásával készült ipari termékek árát állapítja meg.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter:

A tisztviselők kinevezésénél semmiféle mellékszempont nem érvényesülhet

A felsőház elfogadta az önkormányzati tisztviselők kinevezéséről szóló javaslatot

A felsőház tegnapi ülésén felolvasták a kormányzói kéziratot, amelyet a felsőház tagjai állva hallgattak végig. A kormányzói kéziratot a felsőházi tagok éljenzéssel fogadták.

Ezután az elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt Ruffy Varga Kálmánról, akinek emlékét a mai ülés jegyzőkönyvében megörökítették.

Ezután kisorsolták az Országos Mezőgazdasági Kamara négy felsőházi tagját, kisorsolták Nadányi Pál, Mészáros István, S. Bálint György és Rázgha Károly nevét.

Ezután áttértek a vármegyei, városi és községi tisztviselők alkalmazásának, valamint egyes szolgálati viszonyainak átmeneti szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Szilágyi Lajos kijelentette, hogy vegyes érzelmekkel fogadja a törvényjavaslatot és csak a mai rendkívüli idők ténye kényszeríti a körülmények hatása arra, hogy elfogadja. Kifogásolja, hogy csak átmenetileg és nem véglegesen rendezik a kérdést. Hasser Ferenc az önkormányzatok jelentőségét méltatta. Jókai-Ihász Miklós hangoztatta, hogy a kinevezési rendszer a tisztviselők előmenetele szempontjából előnyt jelent. Meskó Zoltán elfogadta a törvényjavaslatot, már csak azért is, mert nem tartja helytelennek a kinevezési rendszert.

Ezután vitéz Keresztes-Fischer Ferenc emelkedett szólásra, hogy válaszoljon a vita során elhangzott felszólalásokra.

Mindenekelőtt örömmel konstatálta, hogy a vita valamennyi szónoka elfogadta a javaslatot. Hangoztatta, hogy nem akar döntési provokálni abban a tekintetben, hogy melyik rendszer a helyes, a kinevezési, vagy pedig a választási rendszer. Nem akarhatja pedig azért, mert nem tudja, mit hoz a jövő

és nem tudja, hogy az ország helyzete mit fog idekeltá tenni. Ez az oka, hogy ideiglenes javaslattal jött. A kinevezési rendszer megszűnteti a bizonytalanságot, amely a tisztviselők helyzetében mutatkozik. A kinevezési rendszernek az előnye többek között abban is mutatkozik, hogy van, akít felelősségre lehet vonni. A kinevezést mindig az ország közérdeke szem előtt tartásával kell gyakorolni, semmiféle mellékszempontnak nem szabad érvényesülnie, Rendkívül szemérem volna, ha valaki a kinevezésnél figyelemmel lenne a tisztviselők pártállására. Az ilyen minisztert a politikai felelősség alapján el kellene távolítani.

A miniszter ezután az önkormányzati tisztviselők státusáról és fizetéséről beszélt, kiemelve, hogy a tisztviselőtársadalom mai helyzete nem rózsás. Azonban, bármennyire is akarja, az állam nem tud olyan fizetést adni a tisztviselőnek, hogy az konkurráljon a magántisztviselők fizetésével.

A belügyminiszter beszéde további részében azt hangoztatta, hogy a javaslat révén az önkormányzati tisztviselők előléptési lehetőségei lényegesen javultak. Arra az álláspontja helyezkedik, hogy csak az a tisztviselő lehet előre, aki minden tekintetben megfelel. A számlétra élvények a végzettségig nem lehet érvényesülni.

A felsőház a javaslatot ezután általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során Meskó Zoltán terjesztett elő módosító indítványt, amely szerint tisztviselysét csak saját kérelmére lehetne áthelyezni más törvényhatóságba. A felsőház a módosító javaslatot elvetette és a törvényjavaslatot a képviselőház szövegében változatlanul elfogadta.

gyar nemzet öntudatra ébredéséből azonban az következik, hogy a tanítóság helyzete is megváltozik. Most érték és nagyszerű tehetőség a középúton való állás. A tanítóra vár a jövőben az a feladat, hogy a két néposztályt közelebb hozza egymáshoz, hogy a kétféle nyelvet egymás számára érthetően fordítsa le.

Ehhez a nagy feladathoz azonban több kell, mint kultúra. Ehhez remény kell, hit kell, ehhez transzcendens erők szükségesegek. Szinte fanatikusnak kell lennünk helyesnek felismert meggyőződésünkben. S hisszük, hogy az új magyar élet fanatikusai között sok lesz a tanító.

A további teendők között első az, hogy a művelődés mostani fokáról szofokráfiái fokra

emelkedjék fel a tanítóság. A mostani képzettség nem moudhaljuk elégnék, állandóan tovább kell képezni magunkat.

Ma aktuális ezzel a problémával foglalkozni. Nemsokára nagyon kapósak lesznek azok az emberek, akik azt a lelkeséget tudják szolgáltatni, azoknak az eszméknek barcosai, amelyek az új világot fogják felépíteni. Egészen biztosan nagy részük tanító lesz majd.

A tanítóság kincsét, vagyvónát két dolog adja: a folklor anyag és a magyar klasszikusok. Vigyázzon arra a magyar tanítóság, hogy csak maradjon, örök érték kerüljön be a gyermek lelkivilágába.

Befejezésül arról szólt Karácsony Sándor dr., hogy a ma-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. XI. 13.

gyar tanítóságnak be kell bizonyítani, hogy méltó a megbecsülésre s akkor egész biztosan elérni majd célját, megvalósulnak reményei és álmai.

A nagy tisztséssel fogadott gondolatokban gazdag, izig-veig magyarszellemeű előadást viharos taps követte.

Ezután Szendy Tihamér hegedűművész csodálatosan szép hegedűjátékában gyönyörködött szinte lélegzétvisszafojtva a hallgatóság, melyet Fufőné Molnár Anna művészi zongorajátéka kísért.

A nagyszerűen sikerült kulturális ünnepély Ráthonyi Lajos igazgató zárószavaival ért véget.

Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter fontos kijelentései a mezőgazdaság kérdéseiről és fejlesztéséről

A kormányzói kézirat felolvasása után lelkesen ünnepelték az államfőt

A képviselőház csütörtöki ülését 10 óra után néhány perccel nyitotta meg Tasnady Nagy András elnök. Az ülés iránt pártra való tekintet nélkül rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők sötét ruhában jelentek meg az ülésen.

Az ülés megnyitása után Tasnady Nagy András elnök bejelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

Szólásra emelkedett Kállay Miklós miniszterelnök s bejelentette, hogy legmagasabb kormányzói kézirat érkezett. Kérte annak felbontását és kihirdetését.

A Ház tagjai a kormányzói üzenetet állva hallgatták végig. A Ház jegyzője olvasta fel a Kormányzó Úr Öfömméltósága üzenetét, melyet lapunk elején közlünk.

A Ház tagjai a kézirat felolvasása után percekig tartó rendkívül meleg és lelkes ünneplésben részesítették Magyarországi kormányzóját, majd Tasnady Nagy András elnök a következőket mondotta:

A Ház minden tagja mélyszéges megilletődéssel hallgatta a most meghirdetett magas kormányzói üzenetet. A legelső magyar ember nemes gyásza, lelké-

nek a nemzet lelkével egybeolvadása talált benne fenekölt szavakban kifejezést.

E szavak hallatán megújult a mi gyászoló szívünk fájdalom és megújult a mélyszéges tisztelt és ragzkodás érzése Öfömméltósága személye iránt, aki a legnagyobb csapást is erős lélekkel hordozza és akinek szavai a mai nehéz időkben hitet, bizalmat és erőt sugároznak.

Megértettük e szavakat, tudjuk, hogy komoly erőpróbakra kell elkészülnünk és hogy e próbák között csak úgy fogunk megmaradni, ha mindenki fokozott mértékben állítja minden testi, lelki és anyagi erejét jövőnk és a nagy nemzeti célok szolgálatába. Hitet teszünk az ország jövőjébe vetett rendületlen bizalmunkról, hitet a Kormányzó Úr Öfömméltósága iránti tiszteletteljes ragzkodásunkról, hűségünkrol és kérjük a Mindenhatót, tartsa meg öt nemzete számára töretlen lelki, testi erőben még számos évekig és adja megérnie azt, aminek életét szentelte: nemzete, népe, magyar fajtája boldogságát.

A Ház tagjai az elnök szavai után újból hosszú ideig melegen ünnepelték Horthy Miklós kormányzót. Az elnök az ülést ezután fél órára felfüggesztette.

A földművelésügyi tárca tárgyalása

A képviselőház tegnapi ülésén a földművelésügyi tárca költségvetését tárgyalta, melyet Boér Agoston előadó ismertetett. Rámutatott arra, hogy a tárca költségvetése csaknem 265 millió pengő. Ez igazolja azt, hogy a kormányzat át van halva a mezőgazdaság elsőrendű fontosságától, de a nemzet a gazdaközönsséggel szemben még fokozottabb követelményeket támaszt, mint a múltban és megköveteli, hogy minden gazda és munkás tudása legjavát adja és tudjon áldozatokat is hozni. A termelés feltétele a munkafegyelm, amelynek érdekében a földművelésügyi kormányzatunk mindent meg fog tenni.

Pinkovitch József nem fogadta el a költségvetést. Mártáry Mihály hangsúlyozta, hogy minden földet a mezőgazdaság szolgálatába kell állítani. Ifjú Tatár Imre szerint kevés a földművelésügyi tárca dotálására jutott összeg. Ember Géza, az Erdélyi Párt vezérszónoka hangoztatta, hogy az erdélyi birtokostársadalom csodálatos türelemmel várja az agrárrevíziót. A nemzeti érzést a magyar birtokos társadalom tudta a legjobban fenntartani, ezt érezték a románok is és éppen ezért elsősorban a magyar birtokostársadalmat akarták kifügcsőbőlni. B. Szabó István kifügcsőbőlni, hogy a kisbirtok kataszteri tiszta jövedelmét és ennek következtében adóalapját is magasabban állapították meg,

mint a nagybirtokét. Báro Rossner István kifejtette, hogy az állátlitáshoz kiegyensúlyozott birtokviszonyokat kell teremteni. Falcione Árpád arról beszélt, hogy a háború utáni feladataink mezőgazdasági téren a mezőgazdasági ipar, az állattenyésztés, a vetőmagnevelés, a kertészet és a gyümölcstermelés fejlesztése. Tassy Kristóf kiemelte, hogy a földművelésügyi tárca költségvetése évről-évre nagyobb méreteket ölt. Ez pedig nagy megterhelés a mezőgazdasági lakosságra. A mezőgazdaságnak minden téren történő fejlesztését kívánta. Homicskó Vladimír tiltakozott az ellen, hogy azoktól, akik a cseh földreform során földhözjutottak, most elvegyék a földet, vagy annak átadására kényszerítsék őket. Gosztonyi Sándor azt fejtegette, hogy a háború nemcsak a diésőségesen küzdő arvonalkatonák fogják megnyerni, hanem a mezőgazdaság is, amely a belső front legfontosabb tényezője. Az árak rögzítésének szükségességéről beszélt.

Czerman Antal, gróf Serényi Miklós, Matolcsy Mátyás felszólalása után báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszolt a felszólalásokra.

A földművelésügyi tárca 1943. évi költségvetését — kezdte beszédét — azzal a meggyőződéssel állítottam össze, hogy ezen 265 millió költségvetés a nemzet közakarátát jelent. Ebben az évben azt akartam elérni, hogy a

magyar föld iránti szeretet ne csak szólam hanem élő valóság is legyen. Földművelésügyünk fejlesztése ma nem könnyű feladat. Mégis meg kell hozni az áldozatokat, mert ez a jövődönknek egyik legbiztosabb záloga. Földművelésügyünk fejlődésének olyannak kell lennie, hogy abban szellem, gazda, és birtokos, elsősorban pedig a frontot szertető földműves megáldhatossá biztos boldogulását. De a fejlődésnek olyannak is kell lennie, hogy azzal megvessük az alapját a háború utáni gazdasági biztonságunk és elfoglálhassuk azt a helyet, amelyre Délkelet-Európában számot tartunk.

A másik pillér, amellyel az életünk lévő költségvetés alapja, a honvédelem. A honvédelem a magyar földműves számára azt jelenti, hogy termeljen, biztosítsa a közellátás szükségleteit, a szociális nyugalmat és ezzel teljesítse kötelezettségeit szövetségeseink iránt is.

Az ország belső frontjából ezt a részt tartja a földműves. Ennek a belső frontnak olyan erősnek kell lennie, hogy a háború minden megpróbáltatásakibírja. A magyar gazdának ma a termelés frontját nemcsak a maga, hanem a nemzet érdekében is tartania kell. Fegyverem ezeken a fronton is kell lennie, de kell lennie gondoskodásnak is, a munkafront harcosaival szemben. Ezzel a fegyveltséggel kell fogadni és végrehajtani azt a rendeletet is, amely a jövő évi termelési rendre és terménybeszolgáltatásra vonatkozik.

Termelőnk kell minél többet mert ezzel sajátmagunkon segítünk, sajátmagunkat biztosítjuk az ellen, hogy a kormány kénytelen legyen az ellátókat miatti a beszolgáltatás után új és új rekvirátásokat elrendelni, vagy pedig a fejadagokat leszállítani. A termelés ma nemzelvelem. De a termelés nemcsak az egyének a nemzetvédelme, hanem a nemzeté is. És éppen ezért ennek a költségvetésnek fővonulatát a termelés megalapozása.

Népélemezésünk minőségileg még a békében sem kielégítő. A háború idején ezért fokozott gondomnak tartom azt, hogy a nagy tápértékkel bíró fehéjje, hús, hüvelyesek termelését növeljük. Ezért az eddiginél lényegesen több hüvelyes vetőmagot fogok kiosztani.

Élelmezésünk új forrását jelenti a rizstermelés. A rizstermelés területét újabban mintegy 2000 holddal kívánom emelni, főként olyan talajon, amelyek más növények termelésére kevésbé alkalmasak és ennek elősegítésére a szükségletekhez mérten segíyem a gazdákat.

A háború miatt jelent meg az a rendelet, amely kötelezte a gazdákat az alajos és tonálno-

nyek, valamint a dohány és kukorica termelésére. Megnyugvással tölt el, hogy a rendelettel járó áldozatot és nehézségeit a magyar gazdaságszervezők vállalták anélkül, hogy néhány elszórt esettől eltekintve, be kellett volna avatkozni.

A szántóföldi termelés fokozása rendkívüli eszközöket is kíván. Ilyen rendkívüli eszköz a termelői jutalom. Tudvalevő, hogy az őszi szántás a többtermelésnek egyszerűbb, de egyben leggyorsabban eredményt jelentő módja. Ezért jutalomban részesítjük azokat a gazdákat, akik természetesen eredményt a őszi mélyszántással fokozták. A háború alatt jutalmaztuk azt a gazdát is, aki őszi kenyérgabonával az elmúlt évinél nagyobb területet vet be.

A jövő évi költségvetésben az eddigi ötmillióval szemben 20 millió pengő szolgálja az állattenyésztés ügyét. Ez éppen 58.000 tenyésztőt osztoztat ki állami kedvezményrel a községek, gazdaságok és kisebb gazdák között. A jövő évi 80.000 darabra kívánom fokozni. A állattenyésztés terén a honvédelem és a mezőgazdasági termelés fokozottabb kívánalmakat támaszt. Ennek a kívánalomnak teszket eleget, amikor az eddigi tenyésztés irányát folytatom, de egyben tovább is fejlesztem. A állattenyésztésre az eddigi 8 millióval szemben 11 milliót fordítok. Állattenyésztésünk értékét hozzávetőleg 500 millió pengőre becsülöm. Az állat nemcsak nemzeti vagyoni jelent, hanem jelenti egy kisméretű, egy szellem minden vagyoni és megélhetését is. Ezért az állattenyésztés megővése elsőrendű feladat.

Régi igazság, hogy „aki a föld, azé az ország”. Ha valaha ennek a tételnek jelentősége volt, akkor ma, amikor a bolsevizmus ellen vívunk élethalálharcunkat, a jelentősége sokszorosan megnőtt. Eppen ezért úgyhiszem az egész Ház helyesléssel találkozik akkor, amikor birtokpolitika-kánk homlokterébe ezt a tételt állítom. A legutóbbi zsidótörvény kihirdetése óta a törvény végrehajtása tárgyában eddig már három rendeletet adtak ki. Mind három rendeletnek az a célja, hogy a zsidók a magyar földből minél előbb kikapcsolóssanak. Bejelentem, hogy a törvény általános végrehajtási rendelete a befejezés előtt áll. A törvény kihirdetése óta egyetlenegy nap sem telt el tétlenül. Állandóan fokozott ütemben folyik a munka. Az elmúlt két hónap alatt összesen mintegy négyszázötven kat. hold zsidó ingatlanra hoztuk meg a tulajdoni átengedésre kötelező véghatározatot. Ezeknek az ingatlanoknak az állam nevére való átrása a legközelebbi időn belül befejeződik. Minden reményem meg van arra, hogy Magyarországon az adott lehetőségekhez képest a legközelebbi idő alatt zsidótulajdonban nem lesz már sem mező, sem erdőgazdasági ingatlan.

A zsidó ingatlanok átvétele és a szociális szempontból olyan fontos házhelyi akció mellett fokozott ütemben folyik a visszacsatolt területek birtokügyeinek rendezése is. Etekintben az az álláspontom, hogy az idegen uralom alatt a nemzet rovására végrehajtott földreformokat felül kell vizsgálni és azok azok következtében előállott sérelmeket, s aránytalanságokat és igazságtalanságokat a lehetőséghez képest mielőbb orvosolni kell.

A jövő évi birtokpolitikai tevékenységünknek az a fő célkitűzése, hogy az ország földjeinek és a rajta levő lakosságnak egymáshoz való viszonyát, az általános nemzeti célok szolgálatában, de a termelés és a közellátás személtét tartása mellett — minél tökéletesebben rendezzük. A katonai bevonulások miatt termelésünkben jelentős munkaerőhiány állott be. Emiatt egyesek túlzott munkabérvételével zavarták a termelés rendjét, sőt több helyen a munkafegyelm és a munkakészség is megcsúszott.

Gondom lesz a munkafegyelm biztosítására, mert ebben az országban henylőket és munkakerülőket nem tűrhettünk akkor, amikor honvédségünk kint a harcmezőn verek és amikor itt bent az országban minden egyes igaz polgárnak megfeszített munkájára van szükségünk. A munkaerő hiányt igyekszem a jövőben kiküszöbölni a rendelkezésre álló munkaerők elosztásával, a munkaszolgálatosoknak a mezőgazdasági termelésbe való fokozott bevonásával és amennyire a lehetőség megengedi, a mezőgazdasági gépek beszerzésének előmozdításával is.

Itt megemlítem, hogy tárcám körében intézkedtem az iránt, hogy az állami akcióknál, kedvezményeknél most elsősorban azoknak a gazdaságait vegyék figyelembe, akik a házáért a legnagyobb áldozatot hozták, vagyis a hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvaik gazdaságait.

Rendkívül széleskörű feladatot, amelyet a mezőgazdasági fejlesztéséről szóló törvény tűzött ki. A törvény végrehajtásánál a mezőgazdasági érdekképviseletekre igen jelentős feladatok hárulnak. Ezeknek a feladatoknak azonban az érdekképviseletek teljes mértékben csak akkor tudnak megfelelni, ha megvalósítjuk az érdekképviseletek re-

formját. Amint már régebben is bejelentettem erre vonatkozólag törvényjavaslatot fogok a T. Ház elé terjeszteni.

Földművelésügyünk igazgatási, átszervezési és decentralizációs munkássága már folyamatban van és az ügyek gyorsabb elintézése végett már különböző egyszerűsítéseket rendeltem el. A mezőgazdasági fejlesztésnek az ügyét és a gazdasági felügyelő munkatérhének könnyítését szolgálják a községi gazdasági előjárók. November elején már megkezdte működését 522 gazdasági előjáró az ország tíz vármegyéjének területén. A többi vármegyékben rövid idő alatt megkezdik a gazdasági előjárók alkalmazását. Ezeknek az előjáróknak tudniuk kell, hogy mi a kötelességük, ezért külön tanfolyamokat állítottam fel, hol a feladataikra készítik őket.

Ezután a földművelésügyi miniszter kérte költségvetésének elfogadását.

A földművelésügyi miniszter nagy tiszszéssel fogadott beszéde után a Ház a földművelésügyi tárcát költségvetését általánosságban, majd részleteiben elfogadta.

Pénteken a kereskedelem- és közlekedésügyi tárcát költségvetésének tárgyalása következik.

Jön a magyar csontzsír

A „Pesti Tőzsde jelentése szerint néhány hét múlva már forgalomba is kerül a magyar csontzsír. A csontzsír hasonlít a liba, vagy a kacsa zsírhoz és az ize valóban igen kiváló és hasonlít is a libazsírhoz. A csontzsírnak az a legértékesebb tulajdonsága, hogy a disznózsírnál jóval nagyobb értékű, mert magasabb olajtartalma van.

Konyhatechnikai szempontból a csontzsír kb. kétszer olyan értékű, mint a disznózsír. A csontzsír a tárolást éppen úgy bírja, mint a többi zsírfajta és semmi különös bánásmódot nem igényel. Egyelőre máris húsz ezer ember heti zsírfejadagját tudja előterem-

teni a magyar csontzsírgyártás. Németországban már évek óta alkalmazzák a csontzsírt, melylyel nagyon meg vannak elégedve. A zsír kivonása után visszamaradó csontok sem mennek veszendőbe, mert ebből felülés után csontlisztet lehet előállítani, melyet takarmányozási célokra hoznak forgalomba. Mivel már vagonszámra áll készen a hűtőházakban, ezért aktuális lesz ennek a népelemzési cikknek az ármegállapítása is. Hozzávetőlegesen a disznózsír árának kétszerese lesz az eddigi számítások alapján a csontzsír maximális ára.

Négy vidéki író nyerte a Rákosi Jenő regény pályázatot

Az Otthon Írók Köre néhai nagynevű elnökének Rákosi Jenőnek születése századik évfordulójára történelmi regény pályázatot írt ki. A Hentz Károly elnöklésével most megtartott választmányi ülésen Sziklai János emlékezett meg Rákosi Jenőről, s ugyanakkor kihirdették a pályázat eredményét.

Kétszer pengő pályadíjat tűztek ki, ebből hatszáz pengő pá-

lyadíjat nyert „Az áldott nap alatt” című regény (szerzője G. Jókai Lenke), s a „Lehullott csillag” című regény (szerzője Vajay József). Négy száz — négy száz pengő pályadíjjal jutalmazták a „Nagy találkozás” című regényt, szerzője Balázs Benedikta és a „Vihar Tündérországban” c. regényt (szerzője Gábrici Lajos) Mind a négy író vidéki.

A B-vitamin mint gyógyszer

Érdekes előadások az Orvosegyesületben.

A Debreceni Orvosegyesület a belklinikai termében tartotta XVI. tudományos ülést, melynek elnöki tisztét Jankovich László professzor töltötte be. Az első bemutatást S. Májerszky Klára tartotta: „Retrolivaris lágyulás” címen. Előadásában ismertette a ritkán előforduló körképet és gondos analízissel tárta a hallgatók elé az idegklinikán észlelt két esetet. Vádrhelyi Béla, a szombathelyi kórház belgyógyász-főorvosa: „Újabb eredmények a B-vitamin klinikai alkalmazásában és hatásmechanizmusában” c. előadásában a B-vitamin kutatásokat ismertette. Saját észle-

lései alapján a B-vitamin eddig még nem ismert hatásairól számolt be, rámutatván a hatás bonyolult tényezőire is. Vizsgálata azt bizonyítja, hogy ez az eddig is hasznos gyógyszer újabb még célszerűbben és nagyobb indikációs területen alkalmazható. Went Ferenc, a belklinikai tanársegéde a vérkétség egy igen ritka esetének bemutatásával járult hozzá a tudományos ülések érdekességéhez. Úgy Vádrhelyi Béla előadásához, mint Went Ferenc bemutatásához Fernet Béla professzor, a belklinikai igazgatója szolt hozzá.

Kulisszatitkok az indiai szabadságharcról

Dr. Bakhtay Ervin, India egyik alapos kutatója és ismerője, rendkívül érdekes dolgokat írt az indiai nemzeti mozgalomról „India szabadságot akar” című könyvében. Ennek az értékes munkának egyik nagyon jelentőségteljes része az a fejezet, melyben az indiai nemzeti mozgalomról ad világos képet.

Az angol uralom kétségtelesen sok kárt okozott India népének. Indiát mindenekelőtt

kihasználja a maga érdekeinek szolgálatában, de ugyanakkor lehetetlen elhallgatni — írja Bakhtay dr. — hogy a brit uralom igen sok eredményt és áldásos intézményt is hozott magával. Ez különösen akkor tűnik szembe, ha Brit-India helyzetét és közállapotait az angol hódítást megelőző kor viszonyai val vetjük össze. Próbáljuk hát a lehetőségig igazságosan, elfogulatlanul összegezni a brit

uralom teljesítményeit és mulasztásait India szempontjából.

A brit uralom a szélszörödés, az anarkia és az erők széttagozása helyett bizonyos rendet, tekintélyt és egységesítő hatást hozott Indiába. A sokféle, többnyire nem kielégítő helyi kormányzati és törvénykezési rendszerek helyébe egységes közigazgatás és igazságszolgáltatás került, a politikai egységet nagymértékben keresztülvitték, bár nem teljesen, mert az indiai államok ebbe nem illeszkednek be. Az állami elvet külön választották a helyi és felekezeti szempontoktól. 1858-ól kezdve tisztességes megvesztegethetetlen közigazgatást vezettek be. Fejlettebb közéletre nevelték az indus értelmiséget és bevezették az egészségügy modern szervezetét, intézményeit. Modern úthálózatot és vasútiakat épített Anglia, igaz, hogy ezt elsősorban az angol érdekek követelték, de azért Indiára is sok előny származott.

Indiát bekapcsolták a világgazdaságba és a nyugati vagy egyetemes művelődésbe, ezzel ugyan sok kárt okoztak az indiai szellemiségnek és kultúrának. A tudományos képzés lehetőségét megteremtették, legalább olyan fokig, hogy az indiai értelmiség hasznát vehette. India szellemi értékeit feltárták és megismertették a művelt világgal.

A brit uralom megteremtette India egységesítésével az előfeltételt egy odáig ismeretlen eszme, a nemzeti gondolat megszületéséhez. Fejlesztő, erjesztő hatást váltott ki, sokszor éppen azáltal, hogy akaratlanul is ellenhatást hívott ki maga ellen s így a hagyományos keleti közöny és tunya érdeklődéshány helyét fokozatosan szellemi frissesség, törekvő irányzat foglalta el. Amikor a nemzeti öntudat felébredt, a kormányzat mindent elkövetett, hogy kibontakozását hátráltassa, akadályozza. A brit politika „mesterfogása” volt az is, hogy a muzulmán kisebbséget szembeállította a hindu többséggel, mert a muzulmánok alkalmas fék volt a hinduképviselet nemzeti irányzattal szemben.

Ha felállítjuk a brit uralom mérlegét — írja Bakhtay — egymás mellé tehetjük a jót és a rosszat, de megállapíthatjuk, hogy a rossz minden időben és mindenütt elmaradhatatlan kísérője minden idegen uralomnak. Az idegen uralom hibáinak és erkölcselenségének éppen elég közvetlen példáját tapasztalhattuk magában Európában is a történelem folyamán. Nem kell messze mennünk: gondoljunk csak vissza saját történelmünk szomorú korszakaira, az osztrák császári elnyomatás szenvedéseire és megpróbáltatásaira. Az idegen uralom bármely nép vagy nemzet életében nem egyéb, mint bűnhődés és próbatétel az elkövetett hibákért s egyben kényszerű nevelő, hogy ne mondjuk „javító intézet”, amelynek révén az illető népnek el kell sajátítania valamit, amit elmulasztott megtanulni. Ha aztán megtanulta a leckét, és öntudatra ébredve erkölcsileg fölébe kerekedik elnyomójának és hivatlan tanító-mesterének, akkor minden joga meg van ahhoz, hogy teljes erejével küzdjön az idegen uralom ellen és minden eszközzel igyekezzék megszabadulni tőle, hogy a maga, immár megerősödött, nem botladozó lábára álljon.

Indiában is végbement ez a folyamat. A sors vagy a Gondviselés intézte így s Indiának a nagy próbatételben meg kellett mutatnia, mit tud tanulni, mit tud elérni a maga erejéből. S ezért India népének termé-

zetadta, sőt Isten adta joga hogy a maga célkitűzéseit igyekezzék valóra váltani, küzdve az idegen uralom ellen.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: Párisi express, Szombaton délután: Szép az élet.

Szombaton este: Pozsonyi lakodalom, B. bérlet.

Vasárnap délután: Pozsonyi lakodalom.

Vasárnap este: Pozsonyi lakodalom.

Hétfőn este 6 órakor: Traviata, Kedden este: Vén diófa.

SZÍNHÁZI KIS TUKÓR

RUBÁNYI VILMOS, az Operaház karmestere Debrecenben járt és megbeszéléseket folytatott Beleznai Unger István direktorral a „Traviata” hétfői előadásával és a további operaprogrammal kapcsolatban. Egy idejűleg előkészítő próbát tartott a megerősített zenekarral a hétfői operastrel.

ÚJ DARABOK sorozatát mutatja be a Csokonai Színház. Operettheben a rádió által is közvetítésre kerülő „Simonyi öbester” lesz kiemelkedő esemény, míg prózában Zilahy Lajos egyik Darabjában Debrecenben még nem játszott darabját, valószínűleg a „Zenebohócok”-at tűzi műsorra Unger direktor, az előadás előtt pedig a kiváló író személyesen tart felolvasást. Jön a „Roninok kincse”, Kállay Miklós kitűnő darabja, Barabás Pál „Gazdátlan asszony”-a és felújításra kerül a „Romeo és Júlia” is.

FILM

VARJU A TORONYORÁN. A Vigaszínház nagy siker mellett újította fel Csathó Kálmán kisbonyolult, de szívdörítő humorú kedves regényének, a Varjú toronyorán-nak filmváltozatát. Réglátott arcok, Egry Mária, Rózsahegy Kálmán tűnnek fel a filmen, amelyben Rajnay Gábor derűs bonhomója mellett érdekes amorosoként is bemutatkozik, Vaszary Piri pedig egy aranyos vénkisasszony.

Csokonai Színház

Pénteken A) bérletben a féktelenül vidám, csiklandósan szellemes operett:

Párisi express

Csanak Béla zenéje! Csak felnőtteknek!

Szombaton és vasárnap

Pozsonyi lakodalom (Hádk-huszárok)

Jó tanácsok

Ha fába akarunk szöveget verni, sokkal könnyebben fog menni a dolog, ha a szöveget előbb beszappanozzuk.

A piszkos vízvezetékeket a következőképpen tisztítsuk meg: tegyünk egy darab szódát a vízvezetékbe, majd öntsünk erre meleg vizet. Minden nap gondosan ügyeljünk arra, hogy a zsidóradék ne tömje el a leveztetőcsövet.

Ne felejtsük el a házi ruhafestésnél néhány darab rongyot is megfesteni, hogy ha javításra, felfodásra kerül a sor, ne jöjünk zavarba.

Leütötte, kirabolta és levelköztette két rablót Makón az újvárosi temető mellett Batik Antal gazdálkodói.

Bő zsákmányra találtak a tolvajok. Padlásfosztogató járt Tóth Imre nánási gazdálkodó tanyáján. Elvitt a tolvaj 10 kiló zsírt, 80 kiló lisztet, három zsák tengerit. — Ugyancsak tolvaj járt Tripsó Károly 50 éves újjártai gazda házában és onnan 72 kiló lisztet és zsidóradékot vitt el.

Révész püspök az árpádtéri templomban

Az árpádtéri hívek nagy örömmel várják templomukba Révész Imre püspököt. Révész Imre püspök ugyanis, mikor Debrecenbe egyetemi tanársága előtt lelképásztor volt. És szolgálatait éppen az árpádtéri gyülekezetben kezdte. Püspökségére emelése után az árpádtéri gyülekezet már kereste az alkalmat, hogy püspökét körében üdvözölje. Először két körében üdvözölje. Először úgy látszott, hogy a készülő új harang felavatása lesz alkalom a pásztor és gyülekezet találkozására. Ennek azonban későbbre kell maradni a mai viszonyok miatt.

Most azután itt van a másik fontos alkalom: a templom 30 éves jubileumi ünnepe. A gyülekezet nem akar semmiféle dísz. Bensőséges örömmel várja, hogy pásztor megjelenjen körében. Vasárnap, november 15-én, délután 10 órakor vesz részt a szolgálatban Dr. Révész Imre püspök kétszer is. Dr. Szász Imre bibliáolvasása és imádsága után a püspök az igét fogja hirdetni.

Dr. Szász Imréné éneke után megkezdődik az egyházi tanácsülés a templomban, a megjelentek részvételével. Ezen a tanácsülésen mutatja be az Urasználánál a vezető lelképásztor a két debreceni jótékony adományozónak a képmását. A Vecsey Imre és hitvese Bruckner Karolina fejedelmi adományából, az egyháza hagyományozott birtok értékéből épült fel ezelőtt 30 évvel az árpádtéri parókia, a mai Kassa út 12. szám alatti nagy emeletes épület és a templom. A torony alatti főbejárati falán emléktábla hirdeti, hogy kiknek az adományából épült a templom 1911—1912-ben.

A tanácsülésen D. dr. Révész Imre püspök is beszédet mond. A püspök iránti tiszteletből határozta el az egyházi rész, hogy az ő kezdeményezéséből folyó fellegelési mozgalom kapcsán a vasárnapi perselypénzt a Kollégium javára fordítja a Gazdasági Bizottság hozzájárulásával.

A vásároló csizmadiák közgyűlése anyagelosztási ügyeket tárgyal

Felozlanak a közszállító csoportok

A vásároló csizmadiák tegnap délután népes közgyűlést tartottak. Komlóssy Lajos elnök beszámolt pesti útjuk eredményéről. Novemberre 431 piros utalványt és ehhez anyagot kapnak, decemberben pedig ennek 20 százalékát adják fejletésre. Ezt osztják szét 240 debreceni vásároló csizmadiák között, de csak 281 utalványt esik a debreceniekre, a többit hajdúmezei iparosok kapják.

A tárgyalások részleteiről Papp László jegyző számolt be. Bejelentette még az emókat, hogy milyen egyéb nyersanyagot kaptak Galamb Ferenc elnököt kérték közbenjárásra, hogy jobb és több anyagot kapjanak. Amit kiutaltak igazságosan osztják ki egymás között. Minden vásároló csizmadiára 2—2 utalványt kap és ezt a szakosztály által adott igazol-

zolványra váltják be a borkereskedők. Ezt a szakosztály egyhangú helyesléssel fogadta, mert így a kevés anyag nem juthat illetéktelen, kontárkézbe.

Gyarmati József szólalt fel és azt kérte, hogy amint a gyári munkások kapnak, úgy kellene a szakosztálynak is a tagjai részére együttesen fát, burgonyát, stb. élelmiszert beszerezni. Mázló József a kiosztás rendjéhez szólott.

Szűcs Lajos, Halász József, Papp László, Romáz Gábor kifogásolta, hogy a zsbogóban 80—90 pengőért adják el a csizmat, amelyet a színben 59.50 pengőért kell adni.

Szegedi Sándor, Kondi Károly javasolta, hogy a szállítócsoporthoz oszoljanak fel és akkor a tagok is kapnak igazolványt és utalványt, különben nem.

Komlóssy elnök közölte, hogy aki testületi tagdíjhátralékban van, nem kaphat utalványt.

Mázló József kijelentette, hogy amint a közmunkát, ami most folyik, bevégezték, megszűnik a csoport.

Borbély József: A múltban illetékes körök kérték, hogy közszállítási csoportot alakítsanak.

Papp László: Mi az iparosok közt a kettős ellátást akarjuk megszüntetni.

Végül is a közgyűlés kimondta, hogy mindenki nyilatkozatot írjon alá, tagja-e a csoportnak és aki nem tagja, vagy kilép, megkapja az igazolványt a két utalványhoz. A jegyző nyomban névsort olvasott s majd nála kell az igazolványt is bemutatni, mert csakis vásároló csizmadiák kaphatnak ebből az anyagból. A közgyűlés más folyóügyeket is tárgyal.

Két betörést követett el a Diófa-utcán egy hétszer büntetett napszámos

Az egyik házból ellopott télikabát lett az árulója

A debreceni rendőrség elfogta és őrizetbe vette Torma János 30 éves napszámost, lakásnélküli egyént, aki hétszer volt eddig büntetve, legutóbb dologházban is volt. Torma ellen az a gyanú merült fel, hogy több helyen betörést követett el.

A kihallgatás során a rendőrség megállapította, hogy Torma megleste, amikor özv. Szántó Vincéné Diófa-utca 31. szám alatti lakos elment hazulról. Láta, hogy hova teszi a kulcsot Szántóné. Ezzel a kulccsal felnyitotta a lakást és azt a szoros értelmében kifosztotta, közel 1000 pengő értékű ruhaneműt, ékszert és élelmiszert vitt el.

Többek között tíz lepedőt, hat törülközőt, szalvétát, női csizmát, férfi borkabátot, órát, két aranygyűrűt és 10 kilogramm lisztet lopott el. A lopott holmit 197 pengőért eladta orgazdák-

nak, akik ellen szintén megindul az eljárás.

Az előállításakor Torma egy fekete télikabát volt, melyről a rendőrség megállapította, hogy Kovács Frigyes Diófa-utcai lakosnál elküvetett betörésből származik. A kihallgatás során Torma ezt a betörést is bevallotta. Elmondotta, hogy a lakás zárját felfeszítette, behatolt és onnan csizmát, fekete télikabátot, ruhát, fehérneműt, órát lopott 600 pengő értékben. A lopott tárgyak közül a kabátot megtartotta magának, a többi ruhaneműt 139 pengőért orgazdánál értékesítette.

A rendőrség folytatja az ügyben a nyomozást annak megállapítására, hogy a Kovács Frigyes lakásán elküvetett betörést Torma nem-e elsőtétítés idején hajtottá végre, mert ha ez bebizonyul, rögtönitélő bíróság elé kerül az elfogott betörő.

Ahol gránátvetővel takarítják be a termést

(Honvéd haditudósító század. Fercesey János karp. honvéd.)

A brianszki erdő közepén, okt. hó Táveszlővi jót látni, hogy az erdő előtti Senki-földjén nagyon régen megérett már az étel: alázatosan meghajtja derekát a learatatlan búza és a rozs.

Csak hogy a Senki-földjén nem

dolgozhat ám nyugodtan a munkás, még akkor sem, ha angyalbörbe bujt: csak egészen a mező szélére, a domb púpja mögött lehet herét kaszálni. — az előbbre merészkedőket rögtön tűz alá fogják az orvlövészek...

A rét közepén lélek se jár nappal: legfeljebb éjjel mozog a mező, amikor az erdőből kimerészkedett orvlövészek még tá-

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— KOSSUTH LAJOS ÉLETRÉGÉNYE —

Irtá: Hegyaljai Kiss Géza

(10)

Széchenyi István 1825 november 3-án ajánlja fel jövedelmét a Tudós Társaság, Akadémia alapítására. A huszárkapitányt csak egy nő érdekli a karzatról, Seilern Crescentia. Tavaly látta meg és mindjárt lángra is gyúlt iránta. Más felesége. Zichy Károly harmadik felesége. Fia asszony. 25 éves. A gyűlésen mint a kamarai elnök felesége van jelen. 20 éves korában nyújtotta kezét a 20 évvel idősebb Zichy grófnak. Széchenyi titkos imádója lett. Crescentia nem is akar tudni róla.

Mégis Crescentia lesz a nemlő. Minden szépre és jóra ihlet Széchenyit. Az akadémia címerébe úgy kerül a képe, mint istennő. A sást megitatja. Megragadó ez a gyűlési jelenet.

Felsőbüki Nagy Pál beszél. Szükség volna egy társaságra. Az művelné a nyelvet! Ide is, mint az egykori hadvezér szava szerint a háborúhoz, három fődolog kell: pénz, pénz és ismét pénz!

Borús, esős nap november harmadika.

Mégis minden szív felmelegszik, mikor Nagy Pál szavai után egy huszárkapitány jelenik meg az elnöki emelvényenél.

— Széchenyi István — száll a neve szájról-szájra.

A gróf 34 éves. Szakállas arc, deli termet. Sugárzik róla az akarni tudás. Rövid, lelkes beszédében ezt mondja:

— Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házában. De birtokos vagyok. És ha feláll egy oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtsé, mely avval segítse elő honosaink nevelését, jóságomnak egyévi jövedelmét feláldozom reá!

Ez volt a Széchenyi szűzbeszéde.

Kitör a tapsvihár. Felzendül az Éljen!

Óriási áldozat ez. Széchenyi se bírja készpénzzel előteremteni.

Négyen ajánlanak fel 10—10 ezer pengőt. Károlyi György 40 ezer pengőt. És Széchenyi egymaga 60 ezer pengőt. Így emelkednek a megajánlások néhány perc alatt 154 ezer pengő forintra.

Széchenyi az ország első emberévé válik a közvélemény szemében ettől fogva a következő évek alatt. Pozsonyban inkább az élet mozgalmassága ragadja meg a szemlélet. — Maga az országgyűlés két év alatt nem sokat végez. Ferenc király 1827 augusztus 18-án bezárja az üléseket.

Felejthetetlen történelmi emlék csak a Széchenyi fellépése.

Ő pedig csak egyet szeretne tudni: hogy a tapsviharba ott,

akkor belesengett-e a Crescentia két tenyerének a csattanása?...

Crescentia a Széchenyi közlekedéséről nem akar tudni semmit. Ő másnak a hitvese. Az ura meghívja egyszer-egyszer ebédre. Crescentia értésére adja: még csak levelet se írjon neki. Ellenben azt megkérdi a grófnő:

— Ki az a tündöklő kékszemű fiú Wesselényi mellett?

Erre Széchenyi is megkérdi Wesselényitől:

— Te Miklós, ki ott mellette az a fiatal úr a távollevők követe padjában?

— Vay Miklós báró.

— És az a másik?

— Kossuth Lajos.

— Báró?

— Közmemes. Udvardi és kossuthfalvi Kossuth. Ha majd a szellem arisztokratáinak a megnyilvánulását fogod élvezni, ott látod őt is az előkelők előkelői közt. A jövő emberé.

De még Wesselényi se tudta, hogy két évtized múlva megzendül az induló és minden magyar lélek megrezdül a tavaszi szellők fuvalmában. És csak zeng, csak zeng a nóta: Ha még egyszer azt üzeni, Mindnyájunknak el kell menni Éljen Kossuth Lajos!

ZEMPLÉNI SIKEREK

Kossuth a gyűlés után hazatér Újhelybe. Fogadják örömmel a hármás sátor táján. Mihez kezd? Először az édesapjával van közös irodája.

— Kossuth László? Kossuth

Lajos? — szívesen emlegetik az apa és fiú irodáját.

Kevés idő múlva saját irodát nyit a kiváló jogvédő.

Meglepo arányokban bontakoznak ki a későbbi nagy Kossuth elvei és erői már a mostani újhelyi tartózkodása idején.

Nélkülözhetetlen az újhelyi ágostai evangélikus egyház megerősítése körül. Ennek 1827 és 1832 közt ő az ügyvédje. Az egyház ügyeinek az intézésében vezető tevékenységét fejt ki.

Későbbi pályáján is szembe-tűnő az evangélikus egyház magyarosítására irányuló törekvése. Ez itt nyilvánul meg először. Fennmaradt az ő eredeti szövegezésében egy jegyzőkönyv. Az ő kezírása. Kelte: 1827 április 16. Veleje: a prédikációkat tartás magyar nyelven. Ezt az óhajtatást így erősítik határozattal:

Különösen figyelemre méltatván az Egybe gyűlt Eclésia a Nemzetiségnek a maga kebelében is lehetőség szerint leendő előmozdítását, azon határozás megújítván szerkesztés foganatba hozatni rendelkezett, azon megvilágítással, hogy a Prédikáció mindétig és egyedül magyar nyelven tartasson (az Úr vatosrája mindazonáltal magyar, német és tót nyelvén szolgáltatasson ki).

Feljegyztetett Udvardi Kossuth Lajos az újhelyi nemes Eclésia Fiscalisa mint ezen Eclésiagyűlés jegyzője által.

(Folyt. köv.)

DEBRECZEN

madásra is velemened, hogy átörjék a készülő gyűrűt. A rét túlsó felén, a másik, magasabb dombhat mögött azonban még gyorsan össze akarják szedni a termést a vörös bandák. Eppen kaszálnak, aratnak. Sietősen dolgoznak, mert nem tudják, melyik pillanatban zúdul rájuk a vasút mentén húzódo támpontjainkból a tűz.

Csak hogy csoda történt: még csak puskával se lőnek a honvédek!

Lassan leereszkedik az égből a fekete este. S Lőrincz Mihály bácsi, aki egy szálas vörösfenyő tetején üldögel, mint matróz az árbockosárban — leadja a jelentést:

— Szorgalmasan dolgoznak a veresek látástól vakulásig. Nagyon éhesek lehetnek már: rengeteg kereszt búzát raktak az erdő szélére és zsákszáma áll már a krumpli a domb mögött...

Közben már elindult egy csapat honvéd a kis kerek erdő mellett a sötétség leple alatt nyomulnak előre a Senki-földjén. Székely hadnagy, Juhász László szakaszvezető és a kolozsvári Zsukan Jancsi, a géppisztoly nagymestere lopózik legelőn.

Lassanként eitűnnek a homályban.

Negyedóra mulva fény villan a távolban és a szél elhossa a puskaropogást is rögtön. Ebben a pillanatban felecsattan a vezényszó:

— Tűz!

A jólre beirányzott géppuska végigszórja a távoli erdő szélét s a Senki földje másik oldalán köpköd a gránátvető is. És székerek rohannak veszett iramban az előrehúzódo kis csapat után.

Fehér rakéta repül fel az égre és a gránátvető, meg az aknavető elhallgat: már a miénk rakják a búzát, meg a krumplit a koccsokra. Most innét nem szabad tüzelni, mert esetleg honvédek érne a golyó, vagy a szilánk.

Villognak a fények a sötétben sűrűn: a tüzzel meglepett és végigvert orvlövészek hanyathomlok menekülnek az erdőbe. Kisvártatva mégis már észbekapnak és vaktában puskáznak a szekerek után. Ezeket azonban már vágatva és zihálva huzzák a vasuti sinek felé a kócos kis orosz lovak.

Emellett Székely hadnagy és csapata minden lövésre megadja a választ

Végül piros rakéta fut fel a sötét magasba és újra megdörögnek a tüzfegyverek. Végkép elvágják az utat az orvlövészek elől, akik esetleg üldöznék a búzas-krumplis karavánt.

A mokány kis lovakról szakad a verejték, reszketnek is szörnyen a jambor állatok, amint a hold sápadt világa megmutatja a hazaérkezőket. Mert megérkezett a zsákmány: sok mársa búzát és krumplit gyűjtöttek össze az orvlövészek a — honvédeknek

Azóla Székely hadnagy minden honvéde orvlövészszedte, vajban sült krumplit falatozik. S ez majdnem olyan jól esik, mint a hazai, valahol Magyarországon...

— Kiopeálták egy leány szivéből a revolvergolyót. A szék-szárdi kórházban ritka szívműtétet hajtottak végre. Boross Erzsébet 30 éves háztartásbeli leány mellbélte magát. A szék-szárdi kórház sebészeti osztályára szállították Boross Erzsébetet, ahol megállapították, hogy a golyó a szivébe hatolt, de sürgős műtét beavatkozás esetleg megmenhetheti. Dr. Novák Miklós egyetemi magánorvós végezte a műtétet. Sikerült a szivbe hatolt golyót eltávolítani és a sebet összevarrni. A beteg jól érzi magát. Az orvosok biznak felgyógyulásában.

Ruffy-Varga Kálmán hamvainak beszentelése és búcsúztatása

A Szent Anna templom zsúfolásig megtelt gyászoló közönséggel Ruffy Varga Kálmán hamvainak beszentelésén. Szilassy László főispán és dr. Kölcsey Sándor polgármester, ref. egyházi főgondnok vezetésével a társadalmi előkelőségek száza jelentek meg. Az evangélikus egyház képviselőiben Pass László esperes vett részt a temetésen. Kivonult a Gazdasági Akadémia teljes tanári kara és az ifjúság is.

A fekete ércporsót rengeteg virág között a főoltár előtt állították fel, rajta a hitves piros-virágos és a katolikus egyház fehérvirágos koszorúja feküdt. Hat díszruhás városi hajdú állt őrséget.

Az előkelőségek között ott voltak: dr. Kállay Kálmán prokurator, Zöld József h. polgármester, Ary Lajos főtanácsos, dr. Balogh Sándor és dr. Tatay Zoltán h. polgármesterek, Wolfinau József a katolikus egyház h. világi elnöke, Tichy Antal, Horváth Ferenc HÉV igazgatók, Ujvárossy Sándor főispáni titkár, dr. Kertész Kálmán, a Gazdasági Akadémia tanárai, dr. Sz. Kun Béla egyetemi tanár, vitéz Lépes Győző ny. ezredes, T. Szűcs Géza, dr. Serly Gusztáv, Láng Sándor dr. Nagybákay Antal a Csokonai Kör küldöttsége élén, Harsányi Pál vezérigazgató, vitéz Kovássy Kálmán a Gazdasági Felügyelőség tisztika élén, dr. Hódy Béla, dr. Fábrián Sándor, dr. Nyírj Ernő, Vidonyi János és sok más előkelőség.

Nagy papi segédlettel Bánáss László prépost plébános gyászmisét pontifikált, miközben a gimnázium ifjúságának énekzara gyönyörűen adott elő gyászénekeket.

Rendkívül mély hatást váltott ki Bánáss László dr. gyászbeszéde, melyben többek között ezeket mondta:

— Nem akarom ma annak az embernek emlékét idézni, aki kiváló hazafi volt, aki mindig hűségesen teljesítette kötelességét a zajlás szemében, mindig ember tudott lenni embertársával szemben, tudta szeretni őket, tekintet nélkül gyöngeségükre, mert tudta, hogy Krisztus szeretete sem áll meg ott, ahol az emberi gyengeség kezdődik. Tudott igazi debreceni lenni, ezért a városért munkálkodni. Mint az egyház hű fiáról kívánok róla megemlékezni.

— Mint drágakövet a sok apró kö körülveszi, hogy annál jobban kiemelje a nagy kö értékét és szépségét, olyan a vallásosság, amely körülveszi a hazafiságot, emberszeretetet, kötelességtudást s mindazokat a tényezőket, melyek a jellemhez szükségesek és fontosak. A mi kedves halottunk igazán a hitnek, az egyháznak embere volt. Nem mondta, hogy „a hit csak magánügy”. Nem lehet magánügy a hit. A hit közügy! De nem a harc ügye, hanem a szeretet terjesztésének ügye. A hitet nem lehet véka alá rejteni, a hitet helyt kell állani!

A kiváló szónok megemlítette azt a kassai esetet, amikor a kommunizmus alatt az ottani katolikusok nem tudván hol összegyűlni, a templomban tartottak gyűlést. Senki sem mert vezérszónokként kilépni, egyedül Ruffy Varga Kálmán, akit beszéde miatt lent már vártak a kommunisták, hogy elfogják, körülvették a szöszéket, de nem mertek hozzányulni.

— Férfias lélek és öntudat kellett ahhoz, hogy valaki ezt megtudja tenni — folytatta Bánáss — amikor a legjobbak is megalkudtak, félreálltak és agódtak. Szívvel, bölcseséggel és okosságával állt Debrecenben az egyházközössége élén. Küzdelmében mindig buzgó és emelkedett volt.

Végül buzgó imát mondott az elhunyt lelkiüdvéért.

A felemelően szép gyászszertartás után a koporsót a templom előtt katalálkra helyezték. Itt hangzottak el a világiak részéről a búcsúbeszéd.

Elsőnek Wolfinau József, a katolikus egyházközösség h. világi elnöke mondott beszédet.

— Mely szomorúsággal és fájdalommal vesszük körül elnökünk koporsóját. Fájdalmunkba szent vigasztalás vegyül, melyet hitünk ad meg nekünk. Mi a határ

gondolatában nem az elmúlás szelét érezzük fejünk felett, hanem az örök élet lehetőségét. Siratjuk őt, de megnyugvást ad hitünk tanítása, az a felemelő tudat, hogy egyházközösségünk elnökének élete és munkássága harmonikus szép élet volt. Legyen munkás élet, egyházaság való hűséges ragaszkodása példakép a jövő nemzedéknek.

A pallagi Gazdasági Akadémia nevében — az elhunyt utolsó akaratahoz híven — Erdély János vett búcsút, — aki képviselte és a földművelésügyi minisztérium és a társa mezőgazdasági főiskolák nevében búcsúztatta a halottat.

Méltatta Ruffy Varga Kálmán gazdasági pályafutását, tudományos munkásságát, a debreceni Gazdasági Akadémia kifejléséhez körül szerzett érdemeit. Elindította és diadalra vivő harcossá volt az alföldi öntözésre és a minőségiről természetére, a magyar búza márkázására vonatkozó törvénynek. Politikai pályafutásának eredményeiről beszélt és szeretettel szavakkal vett búcsút.

Dr. Bözörményi Béla törvényhatósági bizottsági tag a város törvényhatósága nevében vett búcsút Varga Kálmántól, aki úgy mond a konzolidáció, a keresztény és a magyar nemzeti élet harcossá volt. Sohasem várt, sohasem kért ellenszolgáltatást, nem érdekelte a vagyoni magaslát. Szeretettel és hálával telt emlékezésünk kísért.

Az akadémiai ifjúság búcsúját Arva László tolmácsolta:

— Olyan embert búcsúztattunk — mondotta — aki magyar ember számára legszebb, legszentebb célt: az ifjúság nevelését szolgálta. Az ilyen ember élete nem múlik el nyomatlanul, lelke él az ifjúságban, amelyért őt évek kereszttel. Alkotásaiban örökké élni fog.

Dr. Tarján Oszkár törvényhatósági bizottsági tag, a Piarista Diákszövetség nevében vett fájdalmas búcsút. A piarista nevelés nagyszerűségéről szól. A piarista diák hálás és visszavágyó — ilyen volt Ruffy Varga Kálmán is — Álmodj arról a csonkítatlan hazáról, amely a te ideálod volt, arról az időről, mely be fog következni, hogy a piarista atyák ismét együtt lesznek a hazában s országos hírű nevelésükben részesítik a magyar ifjúságot.

A beszédek elhangzása után autóra helyezték az ércporsót, a felsorakozott gazdászok feszes tisztelgése közben elrobogott a gépkocsi, hogy örök nyugvó helyére, szülőföldjére vigye Ruffy Varga Kálmán földi maradványait.

„Lili Marleen” utóda

A belgrádi rádió zeneszámai hosszú idő óta a legkedveltebb szórakozást nyújtják a rádióhallgatóknak és a Lili Marleen című katonadal, a belgrádi rádió állandó műsorszám, immár európai hírvé vált. Egy teljes éven keresztül minden este tíz órakor felhangzott a népszerű katonanóta a belgrádi rádióban, mely most egy újabb, kedves, bájos, hangulatos szerelmes katonadalt iktatott be műsorába. Ennek refrénje már-már vetekszik a Lili Marleen sikerével és mindenütt dúdolják:

*Es geht alles vorüber, es geht alles vorbei
Auf jeden Dezember folgt
wieder ein Mai*

A belgrádi rádió új műsorszám népszerűségben és közkedveltségben nyilván utól fogja érni a Lili Marleen sikerét, a világ minden részében este tíz órakor Belgrádra állítják be a rádiót, hogy meghallják a dalt.

— Vagonszámra szállította feketén a vágóállatokat egy árdragító társaság Körmenten. A társaság tagjait letartóztatták.

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

6 OLDAL
DEBRECZEN 1942. XI. 13.

H I R E K

DOLGOZZIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 7-én reggel 8-tól, november 14-én reggel 8-ig: „Kigyó”, Piac u. 31. telefon: 30-95 „Tisza”, Péterfia 61. telefon: 24-52. — „Csillag” Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. telefon: 17-09. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámos-pécsi út 16. telefon: 32-01.

— ENYHITSD A SEBESÜLTEK ÉS BETEG HONVÉDEK SZENVEDÉSEIT! Adj jó olvasnivalót nekik. Nemzeti Könyvtár füzetekre megajánlásért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

A tanyai tanítónőkről

emlékezett meg egyik előkelő vendég Debrecenben, de ugyanakkor éreztük, hogy ebben a megemlékezésben ott van a tanyai tanító is, aki úttörője volt annak a nagy munkának, melyet egyetemlegesen magyar művelődésnek emlegetünk. Annakidején közismerten vallott dolog volt, hogy a poroszok, Bismarck megállapítása szerint, az iskolamestereknek köszönhették az 1870-es háború megnyerését, Valahogy ez a megállapítás azóta is vonatkozik sok-sok győzelemre és nem utolsósorban a mi hadseregünk jóképzettségére is...

Iskolamesterek és munkájuk révén jut előbbre az ország minden vonatkozásában. A tanító, tanítónő munkája olyan érték, melyet nem lehet véka alá rejteni az megnyilatkozott lépte-nyomon, az élet minden vonatkozásában.

Ma különösen fontos ez a munka, hiszen a falu felé fordul a magyar társadalom. A falu népe érdekli elsősorban azokat, kik a magyar megújulás gondolatát szeretnék minél szélesebb körben elhínteni és keresztül harcolni. — Azon már régen túl vagyunk, hogy ne tudnánk megállapítani, hogy a megújulás egyedül és kizárólag a falvak felfrissítő erején át történhet, Innen van utánpótlás, innen lehet reményünk arra, hogy a középosztály regenerálódása és utánpótlása megnyugtatóan magyar lesz.

Mert ennek kell lennie. Magyarok. A magyar föld népe egy éven keresztül megőrizte nyelvét, szokását és hitét és ez a megőrzés teremtetette meg a huszadik század magyar megújulását is. Irodalom, művészet, tudomány egyház és politika egyaránt dicsékedhet magyar nagy emberek seregével, akik kivétel nélkül lentől, a vidékről, a magyar nép alsó osztályából harcolták fel magukat a legmagasabb poleokig, vagy a legfelsőbb pályák munkahelyéig.

Ma úgy látjuk, hogy ez a harc újabb erőt és lendületet kapott azzal, hogy a harcok felek, akik sok tekintetben eddig egymással elvi ellentétben állottak, nemcsak fegyverbarátságot kötöttek, de egyenesen véd- és dacsözvétséget. Ma már a magyar középosztály éri és tudja, hogy csak úgy jut előbbre, ha megfogja a kezét a népek, a falu parasztjának és innen szedi saját sorába az erőstést a megújulást adó erőket, friss hajtásokat. Eppen a középosztály az, amely megállapította a bajt, megtalálta ennek ellen-szerét, orvosságát is és egymás-után termi a segítés eszközeit.

Kollégiumok, intézmények, alakulnak és lassan nem szégyeljük hivatalosan is bevallani, hogy valóban paraszt állam vagyunk, de ez a paraszt szó nem a régi idők szavát fedi immár, hanem új jelentőséget kapott, s a jelentőségben vezet az, hogy agrár jellegünk van és ezt az agrár jellegét a nép fiai foglalkozás szerinti paraszt tömegünk látják el.

És itt kell bekapcsolódnia a magyar tanítói karnak, nevelői karnak a nagy nemzetmentés és megújító munkába.

Ők azok, akik látják sarjadni a fiatal magyar hajtásokat, ők azok, akik közel férközhetnek a lelkekhez és el tudják látni a további vezetés kényesen nehéz és

felelősségteljes nagy munkáját.

Nem elég meglátni a tehetséget a fiatal magyar gyermekek seregében, de a tehetséget meg is kell menteni. Ezt a mentést se szülő, se közigazgatás meg nem teremtheti, de a tanító igen. — Nagy lelkek önzetlen szívében és az ügyért lelkesedő hallatlan erejének kell lennie minden tanítónak, tanítónőnek, aki öröhlény és a magyar nyelvnek, jellegnek és vérenek az őre. Lásson a szemek szemével és érezzen a szívek szívével.

Jó úton indultunk el, ezen az úton haladnunk kell, s haladnunk csak akkor lesz áldásoskban gazdag, ha nemcsak kivételesen előforduló eseteket emlegethetünk, de olyan tanítóit és tanító-nőit karunk lesz, mely lelklímere t kérdéseket tekint minden falusi tehetséget és ennek megmentéséért mindent megtesz.

Nem egyszerre, de az egész testületre számít itt a magyar társadalom.

A kivételek korát nem akarjuk látni, éppen azt kell megszűntetni, kivétel az legyen, aki tehetőség, mert ennek kivételesen nagy gondot kell fordítania nevelésére és fejlesztésére.

Eljön az ideje, mert el kell jönnie ennek az időnek, amikor minden tanyai és falusi iskola tehetségmentő állomása lesz a magyar életnek, a magyar sorsnak és mentésnek papjai, példatadó hősei a magyar tanítók, magyar tanítónők...

— A pápa Nyisztor Zoltánt pápai prelátussá nevezte ki. XII. Pius pápa Scheffler János szatmári püspök előterjesztésére dr. Nyisztor Zoltán pápai kamarást, szatmári egyházmegyei áldozópapot, az ismert katolikus írói és újságíró, a Nemzeti Újság és az Új Nemzedék főmunkatársát pápai prelátussá nevezte ki. A kinevezésről szóló pápai brévet Scheffler püspök személyesen nyújtotta át Nyisztor Zoltánnak. Nyisztor Zoltán 1893-ban Debrecenben született. Erdemekben gazdag írói és újságírói pályafutása alatt nemcsak az európai országokba, hanem Dél-Amerikába, a Fülöp-szigetekre és Kínába is ellátogatott.

— Egyhávi törzsfizetést és családi pótlékot ad Hajdúböszörményi karácsonyi jutalmú tisztviselőinek és alkalmazottainak. Hajdúböszörmény megyei város törvényhatósága határozatot hozott, hogy a város tisztviselőit és más alkalmazottait karácsonyi jutalomban részesíti. Az idén a karácsonyi jutalom egyhávi törzsfizetés és családi pótlék lesz. Hajdú vármegye törvényhatósága jóváhagyta Hajdúböszörmény törvényhatóságának intézkedését és pártolólag terjesztették fel a belügyminiszterhez.

— Kiténtetés átadása. Komáromy Gábor balmazújvárosi Hangya igazgató kormányzói kiténtelést, a polgári Signum Laudis pótlékot este ünnepélyes keretek között adja át Balmazújvárosban a kiténteltnek Wünscher Frigyes, a Hangya Szövetkezet vezérigazgatója. Az ünnepélyen Hajdú vármegye dr. Róth Sándor szolgabíró képviseli.

— Meghosszabbították a Német Tudományos Intézet könyvkiállítását. A Déri-múzeumban rendezett könyvkiállítás idejét a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbították. Az eredeti terv szerint szombaton zárult volna a könyvkiállítás, azonban mivel sok dolgozó ember is gyönyörködni szeretne a szép és tanulságos könyvekben, a rendezőség lehetővé tette, hogy a kiállítás vasárnap is megtekinthető legyen. Naponta nyitva 10—1 és 4—7 óráig. Belépődíj nincs.

— 15.000 kilogramm halat fogtak ki a halászok a körte-lyesi holt Tisza-ághban. Ezzel együtt halaknál 150 kg. harcsát találtak a többi fajta halak között.

Messze, túl a Kárpátokon

Messze túl a Kárpátokon, Hóval fedett nagy orosz síkságon. Menetel a magyar bakai; A szívében délibábos álom; Muskátilis kis ablakából; — Ugy látja, hogy ránevet a

S azt sem bánja, hogy ahol jár, Mindenütt az orosz golyó várja.

Szjalingrádnál vörös az ég, Égő házak bíbor fénye látszik. Valahol a Tisza partján Kicsi fiú katonásdt játszik... Nem látszanak a csillagok, Nem ragyog a Göncöl sem az égen. —

Magyar bakák mégis látják; Fénye ott ég mindnyájuk szemében. Cser Katalin Éva.

— Az utolsó jótékony teadélután. Gunda Gyuláné csendőralezredesné és Magyar Jenőné úrnők által kezdeményezett házi összejövetelek utolsó teadélutánját most tartották meg a hölgyek Magyar Jenőné úrnőnél. E teadélután keretében számolt be Gunda Gyuláné és Magyar Jenőné az eddig befolyt költségvetésekről és azoknak hovatfordításáról. Több mint négyszáz pengőt eredményeztek ezek a fogadalmi jótékony kávé- és teadélutánok. Az összeg fele az Erzsébet Nőegyletnek lesz átadva, a másik fele pedig a sebesült honvédek, a csendőrvérek és a gyógypedagógiai iskola között lesz felosztva. Ezúton is hálás köszönetüket küldik. Isten áldását kérve mindazon kedves, nemeslelkű adakozóknak, akik jótékonyágukkal hozzájárultak a fogadalmi akcióhoz, ami által sok szegénynek, sok árvának és betegeknek hoznak enyhülést, örömet és szívükbe egy kis boldogságot. (D. I.)

— Debrecen dícsérete a bolgár sajtóban. „Magyarok és bolgárok” címmel hatalmas cikk látott napvilágot a „La Parole Bulgare” című lapban, mely hatalmas példányszámban jelenik meg a bolgár fővárosban. A cikk, amelynek írója Stoyan Tzonev, a nyáron járt Debrecenben a Nyári Egyetem hallgatójaként, részletesen ismerteti Kállay Miklós miniszterelnök előadását s idézi annak fontosabb kitételeit, különösen Magyarország európai küldetésére vonatkozó megjegyzéseit keltette fel a bolgár újságírói érdeklődését. A debreceni Nyári Egyetem multjának és jelenlegi szervezeteinek ismertetése közben meleg szavakkal emlékezik meg dr. Hankis János egyetemtanárról, a Nyári Egyetem igazgatójáról. Szó szerint átveszi és magáévá teszi kijelentéseit a magyar-bolgár nép hivatásának azonos-ságáról, amely szerint a két ország Kelet-Európa etnikailag is egyenlőtlen területén a nyugodt és békés fejlődés két legfontosabb pillére, amiből a jövő feladatai önként adódnak. Lelkesedéssel ír a bolgár újságíró Debrecen városáról, mely több mint másfél évtizede nyújt különös és jellegzetesen magyar keretet a Nyári Egyetem ma már világhírű intézményének.

— Tüzrendészeti kihágásért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos özv. Weisz Bertalané Halvan-utca 8. szám alatti lakos, festékkereskedőt, akit a debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vont felelősségre.

— Kaba község egy írónki és díjnoki állást szervez. A vármegye törvényhatósági bizottsága tudomásul vette a községi előljáróság bejelentését.

— Tiszcege község fel-emelte az előljárósági tagok tiszteletdíját az általános drágulásra tekintettel. A vármegye törvényhatósági bizottsága hozzájárult.

GYÁSROVAT

Suba János temetése 13-án délután 3/4 órakor lesz a köztemető díszavatározójából ref. szertartással. Lakás: Apafi-u. 16. Gebauer tem. váll. rendezi.

Szabó Julianna temetése 14-én délután 3/4 órakor lesz a köztemető 2. b) számú terméből református szertartással. Lakás: Dobozu-u. 2. Gebauer tem. váll. rendezi.

Arros Sándor nyugállományú esendőralhadnagy 69 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető 2. a) ravatalozó terméből. Lakás: Hadházi-u. 5. Dankó temetkezés.

Megboldogult felejtethetlen gyermekünk, Berényi János lelki üdvéért az engesztelő szentmiséidőzartóként reggel 7/9 órakor a Szent Anna-utcai római templomban lesz az Eggek Urának bemutatva. Dr. Berényi István és családja.

Elsakkozta szakállát egy szenvedélyes sakkjátékos Athénban. Egy kereskedő tízezer drachmája ellenében tette fel, mivel más ellenértéket nem tudott megnevezni. Az elvesztett játszma után keserves arccal oda is tartotta ábrázatát a fodrásznak, mikor azonban az első nyírást követően a fodrász meglátta a szakállát, oylan siralmas látvány fogadta a szakállához szokott férfit, hogy elkeseredésében rávetette magát kajánul nevető ellenfelére. A verekedés után azonban csak oda tartotta arcát a nyírógépnek és díszelő megfosztva hagyta el a fodrászműhelyt.

Szentkirályi László bankigazgató lett. A Pesti Tőzsde jelentése szerint a Kiszvárdai Ipar és Kereskedelmi Bank Rt. meghívta igazgatónak Szentkirályi Lászlót, aki eddig a Debreceni Városi Takarékszövetkezetnél teljesített szolgálatot, mint az intézet főtitkárja.

Nyíregyháza város a fizetés és családi pótlék 150 százalékát adja karácsonyi segéllyül tisztviselőinek és alkalmazottainak. Nyíregyháza megyei város szakosztályai kedden együttes ülést tartottak Szohor Pál polgármester elnöklétével. A szakosztályi ülés tárgya a tisztviselők és alkalmazottak karácsonyi segély iránt előterjesztett kérelmének tárgyalása volt. A polgármester előterjesztése a kérelemmel kapcsolatban rámulatot arra, hogy a városnak 600.000 pengő bevétel többlete lehetővé teszi a karácsonyi segély megadását. A polgármester javaslatát az, hogy a tisztviselők és alkalmazottak törzsfizetésük és családi pótlékuk százötven százaléka kapják karácsonyi segéllyül. Ez a segély 107-108.000 pengő kiadást jelent, amelyre azonban van fedezet a bevétel többletéből.

A németajkú lakosság vizsgálata Dél-Bosznia-ból Németországba megkezdődött. A napokban búcsúztatta el Tuzla és Teszlics községek lakossága és előjárósága ünnepélyes keretek között az ezektől a községekből kiköltözött németeket, akiknek száma néhány százat tett ki. (MTI.)

Kérelem. Egy jobb sorsra érdemes beteg özvegyasszony jó tanuló, tehetséges rajzoló II. o. népiskolai tanuló fia ruha és cipő nélkül ül otthon s nem tud iskolába járni. Míg a karácsonyi jólelkony akciókból ruha és cipő lesz, addig egész hónap van még. Tanítója mindent elkövelelt, de nem tudott részére használt ruhát és cipőt kapni. Ezúton kéri a jószívű embereket, juttassák el cipő- vagy ruhaanyaganyagokat Katalán Kálmán VII. o. elemi iskolai tanulóknak Margit-utca 10. szám alá.

Két halálos ítélet elsötétítés idején elkövetett lopások miatt

A székesfehérvári törvényszék rögtönítélő tanácsa Pomsár Antal 44 éves szenci lakost, aki már többször volt büntetve, az elsötétítés alatt elkövetett betöréses lopás miatt halálra ítélte. Pomsár kegyelmet nem kapott és ennek következtében rajta a halálos ítéletet a székesfehérvári törvényszék fogházának udvarán végrehajtották.

A pestvidéki törvényszék Lakatos Gyula 28 éves elgáncsoltatott elkövetés alatt elkövetett kétrendbeli lopás büntetése miatt halálra ítélte. Lakatos Gyula Tahitófaluiban betörést követett el és 2300 P értékű holmit lopott. Kegyelemért folyamodott. A bíróság kegyelmi tanácsa alakult át.

A Kollégiumi Diákszövetség összeállításán rendkívül érdekes vita volt a tehetségkutatásról

A Kollégiumi Diákszövetség szokásos havi összejövetelén vit. dr. Besseney Lajos elnök a megnyitót követően szavakkal emlékeztetett meg a Piarista Diákszövetség jeles tagjának Ruffy-Varga Kálmánról az elhunytáról és méltatta érdemeit. Az elhunyt emlékének egyperces felállással áldoztak az összejövetel résztvevői. Veress István tanügyi főtanácsos, a Kollégium és a tehetségkutatás címén mélyen szántó, nagyhatású előadást tartott. Rámutatott arra, hogy a negyvenes Kollégium már megvalósította a tehetségkutatást. Eredményesen nevelte a tehetséges szegény gyermekek seregét a magyar haza javára azokban a századokban is, amikor senkinek az eszébe nem jutott, hogy támogasson és nevelje a magyar tehetségeket. A Kollégium a józan haladás színhelye volt és minden idegen eszmét először átáztatta a magyar szellemnek megfelelően csak azután fogadta el.

Szólt a tehetségkutatás módjáról és azt hangsúlyozta, hogy a Kollégium módszere a helyes, mert nemcsak a tehetségre, hanem az erkölcsi értékre is tekintettel volt.

A rendkívül érdekes előadást halálisan fogadták az öreg diákok. Dr. Csobán Endre felvetette a kollégiumi internátus ügyét azzal kapcsolatban, hogy nem éppen kedvező megállapítások történtek hivatalos helyről az internátusról és tehetséges diákokat nem utaltak az állami akció során a Kollégium felügyelete alá. Előnk vita indult meg és úgy vitéz dr. Besseney Lajos, mint dr. Kun Sándor gimnáziumi igazgató és dr. Jakucs István kollégiumi igazgató, valamint dr. Nagy Sándor részletekig ismertették a kérdést és olyan felvilágosításokkal szolgáltak, melyek meglepték a változással az összejövetel résztvevőit. Nagyon értékes és nagyon érdekes volt a vita, mely a tehetségkutatás körül kialakult és a kérdés bizalmas természetű részét is hű megvilágításba kerültek.

A bizalmas jellegűvé vált összeállítás, melyen igen sok kiváló vezető egyéniség volt részt, este 8 órakor fejeződött be dr. Csobán Endrénél azzal a bejelentéssel, hogy a szövetség egyik tagja dr. Szabó Sándor cserpengő alapítványt tett a diákok segélyezésére.

A Szepesti Szövetség tegnapi összejövetelén Horvay Róbert elnök kegyeletos szavakkal emlékeztetett meg a hősi halált halt vitéz Horthy István kormányzóhelyettesről, mint a lelkes kötelességteljesítés ragyogó példaképéről. Azután néhány megjegyzést tett a Szepestessé jelenlegi helyzetéről. Tisza Antalné ismertette azt a nyári kirándulást, melyet családjával együtt a határmenti Erika menedékházból sok nehézség között tett meg azért, hogy négy órát tölt-hessenek szülővárosában, Gölnichányán. A gyermekkori emlékek közül bizony már kevés maradt. A társaság kedélyes hangulatban még jóideig maradt együtt a Pál sírjében.

Cementkereskedők és feldolgozók Debrecen és Vidéke Ipartestületének sürgősen kimutatást kell felterjeszteni az illetékes központhoz. Ennek alapján felhívjuk a cementellátásba bekapcsolott kereskedőket és feldolgozókat, akik cementet nagyobb mennyiségben igényelnek, hogy iparhatósági tanúsítványukat az Ipartestülethez sürgősen mutassák be, mert aki ennek nem tesz eleget, cementellátásban nem fog részesülni. Jelentkezést 16-án déli 12 óráig Simonffy-u. 1/b. I. em. a hivatalos órák alatt. Az Ipartestület elnöksége.

Lakásüzérekért írt tetten Budapestben a rendőrség. A Moos Radnóti Sándorné lakást akart kivenni és Deutsch Mór 6000 pengőért, Thurzó-utcaiban pedig 11.000 pengőért ajánlta lakást. Más feljelentések is érkeztek az iroda ellen és a rendőrség nyomozás során előállították a Deutsch házaspárt, akiket inernálásra a toloncházba utaltak. Moost pedig rendőri felügyelet alá helyezték. A budapesti rendőrség megkezdte a lakásközvetítők üzemeltetése felszámolását.

Tartós hullám, divat, sikk elegancia. Bérletrendszer. Nagy fodrásznál, Baltazar D. 14.

Hősi halált halt tisztok előléptetése

A Kormányzó Ur Ofömmeltóság a m. kir. honvédség nemhivatásos állományában az ellenség elől tanúsított áldozatkészség és önfeláldozás teljes elismeréséül előléptette illetve kinevezte a következő hősi halált halt tisztokat:

százados Delhany Ernő szkv főhadnagyot, Kémert Nagy Imre tsz. tart. főhadnagyot, Suta Gyula tart. főhadnagyot, főhadnagyként Szabó Géza. Nagy László dr., Nagy István. Járni Ede, Mentusz Gyula, Nemes Gyula, Szörényi Tibor dr., Jász Dénes, Gullner Gyula tart. hadnagyként.

hadnagyként vitéz Kaposi Gusztáv, Németh István, Kádár Lajos, Dömötör István, Baracska László és Ginovszky László tsz. tart. zászlósként, Tar György, Lavotha Elemér, Sand Lajos, Lázár János, Szloszár Pál, Mohai Jenő, Nagy János, György József, Lantai Vince, Szentlőrány Géza, Dózsa László, Hegedűs László, Kuthy László, Agji József, Tolnai Lajos, Bodó Endre, Fazekas József, Nagy Kálmán, Hetényi Tibor dr., B. Nagy Árpád, Rehorska Rezső, Tóth József, Halápi László, Czeizling László, Császár Lajos dr., Maláczky Lajos, Sallai (Simkó) István, Fehér Tibor dr., tart. zászlósként.

tart. orvos-főhadnaggyá Angeli Henrik dr. tart. orvos-hadnaggyot.

Hirdetmény a mezőgazdaságban a munkaidő teljes kihasználásáról

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 266.075-1942. IX. 1. számú körrendeletére szerint még mindig előfordul, hogy a munkások, különösen a napszámások nem hajlandók teljes munkaidőben a munkaadó gazda rendelkezésére állani, hanem a munka megkezdésének és befejezésének időpontját a termelés érdekeivel ellentétben önkényesen szabják meg.

Ez a magatartás a mezőgazdaságban, ahol a munkavégzés idejét a természeti tényezők diktálják és a termelésnek idejéhez kötött volna nem teszi lehetővé a mulasztások pótlását, tarthatatlan.

A teljes munkaidő tekintetében kértelék nem állhatnak fenn. A munkaidő kérdése ugyanis az 1898. II. t.-c. 49 §-ában szabályozva van. Eszerint a napszám munkás munkaidője napkeltétől napnyugtáig tart.

Mintthogy a bevonulások okozta munkaerőhiányt is a mezőgazdasági termelés számára csak úgy lehet pótolni, ha a munkaadók a megmaradó munkaerőt teljesen igénybeveszik és kihasználásukat a teljesítőképesség határáig fokozzák, természetszerűleg adódik a munkásoknak az a kötelezettsége, hogy különösen most a termelő munka csúcspontján és a jövő évre szóló előkészítő munkák elvégzésének idején — napkeltétől napnyugtáig tartoznak dolgozni. Ezenelül a munkásokat megilleti a törvényes pihenési idő.

A kötelezettségekkel szembeni figyelemmel a 112.000-1942. F. M. sz. rendeletnek a munkafegyelm felállítását a 790-1941. M. E. sz., illetőleg a 4860-1941. M. E. sz. számú rendeletekben előírt megforló intézkedéseket (honvédelmi munka címén kirendelés, illetőleg az internáltknál katonai vezetés alatt munkára szorítás stb.) kell megfellelő eréllyel alkalmazni. Polgármester.

Hanuppöke mesecoperettét, november 15-én délután négy órakor a Szappanos u. 16. számú otthonunkban megismétljük.

Minden szombaton d. u. 1 órakor kipróbálják a riasztóberendezést

Hirdetmény

A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a város riasztó berendezését minden hét szombatján, amennyiben ez nem esik karácsony, vagy húsvét hétre, illetőleg egyházi vagy nemzeti ünnepre, a „légi veszély elmúlt” jelének legfeljebb 30 másodperces időtartamra terjedő adásával pontosan 13 órakor ki kell próbálni.

Az első próba határidejűl november hó 14. napjának 13 óráját (délután 1 óra) tűztem ki, erről a város közönségét azzal értesítem, hogy a következő próbák — eltekintve karácsony és húsvét hetétől, illetőleg az egyházi és nemzeti ünnepektől — minden szombaton pontosan 13 órakor lesznek. Polgármester.

Dr. Varga Jenő előadása a Péterfia-utcai egyházközség Női Köre szerelővendégségén

Csütörtökön este a Baltazar-teremben tartotta a dr. Varga Zsigmondné elnök irányítása mellett évről-évre szép eredményekben gazdag munkát kifejtő Péterfia utcai egyházközség Női Köre az új évad első összejövetelét. A szerelővendégséget, melyen nagy számban jelentek meg ének és imádság után dr. Farkas Pál lelkipásztor nyitotta meg.

Dr. Varga Jenő tanítóképző intézeti tanár tartott ezután a megjelentek áhijatos figyelmé mellett „Isten képmása” címen filozófikus magasságban szárnyaló, megkapó gondolatokban gazdag, mélyesgés hitet sugárzó előadást. Rámutatott arra, hogy az életben természetben, az egész anyagi világban minden egy nagy céltudatosság jegyében él. Törvényszerűség az, hogy a világon semmi sincsen, egy magasabb cél érdekében. Minthogy a természet, a világ a legtekélyesebb eszköz, megvalósítója csak a legtekélyesebb lény lehet. Az ember mindent a természettől tanul és mikor felérkezik a tudás csúcsára, a végtelen bölcsességű teremtető Istenhez jut el.

Ezután a kiváló előadó a felvetett „miért” kapcsán az embert vette vizsgálat alá. Miért teremtetett Isten az embert? — tette fel a kérdést. Megkapó fejeletésben tárta fel, hogy az emberi boldogság legfelső fokát az önfeláldozásban, a szeretetben éri el Isteni csoda ez. amit életében mindenki érez. Minden apad és fogja a megosztás által, csak a szeretet, a boldogság növekszik. Isten az embert azért teremtette, hogy a boldogságot megossza. Mikor az ember minden erejével az Isten szerinti életre törekszik, elismeri, hogy Isten a legfőbb valóság. A léleknek uralkodnia kell a test fölött életünkben és elvesztett boldogságunk visszaszerzésére egy utunk van: Jézus követése.

A lenyűgöző hatású, magaspórtú beszédért dr. Farkas Pál lelkipásztor mondott köszönetet dr. Varga Jenő professzornak, majd a háziasszonyok: Csányi Benjáminné, Dienes Józsefné, Szegedy Lajosné, Payer Ferencné és Ökrös Julia szeretetvendégségen látták vendégül a megjelenteket. A szeretetvendégség rendezésénél dr. Varga Zsigmondné elnökkel Bagdy Dániel ügyv. elnök, Szabó Károlyné pénztáros, Seckeres Józsefné, dr. Farkas Pálné, Szentpéteri Ferencné és Torday Gáborné buzgólkodtak.

Hogyan lehet a szappannal takarékoskodni? Kézműsásra használjunk kizárólag terpentines kézműsoport a százeves Haidekker gyártól. E célra alkalmasabb mint a szappan. Háztartásban, műhelyben, irodában nem nélkülözhető. Minden üzlet árusítja. — Ügyeljünk a Haidekker névre

SPORT

Uj összeállítást próbál ki a DVSC a Ny. Törekvés elleni mérkőzésen

A DVSC csapata vasárnap délután fél 2 órai kezdettel a Ny. Törekvés ellen játszik. A vezetőség új összeállítást próbál ki ezen a mérkőzésen. Egyedül a Kaposi, Csokai, Papp közvellen védelem marad változatlanul. A fedezet-sorban a baloldalon helyet kap Szabó és így ez a csapatrészt Tisza, Mester, Szabó összeállításban játszik. A támadó sorban Szilágyi, Zilahy, Hámosi, Szücs II., B. Nagy összeállításban játszik és ezen a mérkőzésen először lép pályára a lábtöréséből felépült Hützl-Hámosi.

Az összeállítás kapcsán csak annyit jegyzünk meg, hogyha az

könnyű ellenfél, a Ny. Törekvés ellen jól be is volna, sajnálatos volna, ha vérmesebb reményekkel fűzne hozzá a vezetőség, Szilágyi és Szabó vasárnap a K. Bátyja ellen nem kevesebb, mint kilenc góllal bizonyították be, hogy a belső támadó sorban a helyük. Szücs II. nagy tehetség, feltétlen igazat adunk a vezetőségnek, ha kipróbálja. B. Nagy valamikor összekötőben is játszott a P. MÁV-ban, kiváncsian várjuk hogy szíven mit produkál. Hámosi viszont nem tartjuk elég robbanékonynak, erőfeszítés és jól lövőnek a középsalár posztjára.

A mérkőzés már csak az új összeállítási kísérlet miatt is érdekes lesz. A Ny. Törekvés kapuját utójára védi a DVSC-Ny. Törekvés találkozó Nagy Mi-

hály, a fiatal válogatott kapus, aki a DVSC-be lépett.

Berecz ismét a DVSC-ben

Berecz István, aki az ősze elején elhagyta Debrecen és egyik kaposvári csapat edzője és játékos lett, visszalért Debrecenbe. A kitűnő játékos tavasszal már a DVSC játékosan lesz újra, azonban hosszabb ideig nem lépni pályára, mert egy kaposvári fegyelmű ügyből kifolyólag három hónapos eltiltása van.

A magyar-török válogatott mérkőzésből már aligha lesz valami. Így a DVSC sem láthat vendégül NB I. csapatot november 22-én, mert akkor teljes bajnoki forduló lesz. A DVSC valószínűleg a Békéscsabai Törekvést hívja meg Debrecenbe erre a napra.

Sipos, Lukács, Onódy II

szármával játszik a Ferencváros a Törekvés ellen. A Törekvésben Kristóf balszélő lesz.

Az egyetem sporttelepen ketős amatőr bajnoki mérkőzés lesz vasárnap. A D. Villanygyár őszi bajnok csapata a Karcagi LE csapatával, a D. Hűsös pedig a Derecskei MOVE ellen játszik.

Debreceni játékosok közül Karsai vezeti a Szabolcs KRAC, Páll Antal az Akasztalmai Csapi SE, Gorondi a BFTC-Jó Szerencsét mérkőzéseket.

Palatinus a DVSC-be szeretne jönni. Értesülésünk szerint Palatinus a Törekvés, majd a Gama kitűnő csalára egyik Budapesti tartózkodó sportember előtt kijelentette, hogy szeretne Debrecenbe jönni. A hatalmas fizikumú, félelmetes lövésű es-

meje ma, hogy rúgja a szöveg a Gammában és szívesen játszana vidéken.

Az Eggyetértés FC játékosai pénteken délután edzésen jelennek meg a DTE pályán, este pedig fél 8 órakor a Magoss György tér 9 alatt szakosztály ülés lesz.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Hudbaonult felesége. Foglalkozunk a dologgal, mihelyst mód és lehetőség lesz rá. Levélváltás helyre eljuttatjuk.

Tejkerés. Szakértő körökben úgy vélik, hogy nem lehet szó tejjegyzék bevezetéséről addig, míg a tejjegyzék nincs meg szervezve. A kérdés megoldására már folytak tárgyalások.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legregibb nyomozóirodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

HAZASSÁG

Keresztény jólékü, középkorú üzlettel, iparral rendelkező férjet keres, kinek háza és némi jövedelme van. „Nem bánja meg” jellegére. 866

Harmáncat éves ügyvéd házasságra gondolt. Eddig nem találta életársát. Jellegére „Várja”

ALKALMAZÁST nyer férfi

Pékségbe fiatal fiút szeretnek felvenni. Westenyi u. 17. 860

Könyvelő hosszabb árnyalt gyakorlati felvételt. „Mérlegképes” jellegére. 1859 vv.

Fényképezésgépet vagy nót azonnali beépítésre felvesz Berzék műterem. 812 vv.

Árúkihordó boltiszolga azonnali felvételt. Szövetkezet, Baltazar Dezső u. 9. 859

Egy fiatal borbélysegéd felvételt. Szent Anna u. 14. sz. 1996

Kifutó, vagy fiatal segéd felvételt. Tóth sütőde, Sámsoni út 48 844

Ügyes kőszemes szivőgázmotorkezelőt ma-lombba, állandó munkára felvesz. Jelentkezni lehet Barcsa Albert műszaki üzletében, Debrecen, Miklós u. 2. 842

Házmeztart, kinek felesége takarításhoz ért, felvesszünk, 9-1 óra között, Széchenyi u. 55. 840

Kifutó 16 éven aluli felvételt. Verő Zoltán, Werbőczy u. 4. Iparkamara épület. 832

Jól számoló, nős, ügyes, mászóalmárnát keresünk, éves szolgáltatás, bábó Vécsey malom, Nyírmártónfalva, vasút Vámosperes. 666

ALKALMAZÁST keres férfi

Férfi, középiskolával, borszakmában volt rakláros, üzembetűző megfelelő állást keres. P. I. Tancsics u. 27. 828

Állást keres bormunkás, szabász, felsőrész, táskák készítő szakmában. Varga S. Tancsics u. 27. 827

ALKALMAZÁST nyer nő

Irodai munkálatokban jártas tisztviselő ajánlatát kérjük „Perfekt” jellegére. 1858 vv.

Gyakorlott varróleány felvételt. Női divatszalon, Piac-u. 49. I. e. 1971

Hölgyfodrászsegédnőt, perfect, dolgozni tudót, azonnal felveszek. Róth, Hatvan-u. 1972

Középkorú magános nő egész napra, minden munkában, masszírozásban járatos, lakást, fizetést ellátással. Cím a kiadóban. 1985

Kifutóleányt felveszek Czegléd u. 7. 1984

Masamód segédeleány önállóan dolgozó. Ugyanott tanulóleány felvételt. „Hella” Csapó u. 22. 864

Hölgyfodrász kisaszszonyt és tanulót felveszek, Király, Demkével szemben. 1993

Hölgyfodrász tanulóleányokat felveszek. Erdős, Rákóczi u. 41. 1994

Újságkézbesítő asszonyokat felveszek Hírlap iroda, Hunyadi u. 28. 863

Jómunkás hölgyfodrász kisaszszonyt felvesz Onga, Varga u. 1. 857

Fodrász tanulóleányt, fizetéssel felveszek Nagy, Baltazar Dezső u. 14. 1998

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

Keresek 26-27-es fehér vagy barna jó állapotban levő gyermek hócipőt. Címeket kiadóba kérem leadni. 229 vv

Megbízható mindenféle felvételt. Bíró, Bethlen-u. 36. 1941

Megbízható, tisztességes mindenest nov. 15-re felveszek. Szigethy tanár, Garai u. 8. Érdeklődni 12-1 között. 763

Bejárónőt keres, k. fiatal, délelőtti jó bizonyítvánnyal. Jelentkezés délelőtti D b. u. 17. 814

Mindenesnőt 15-ére középkorú, ki jól főz megbízható és hosszú bizonyítvánnyal rendelkezik, keres magános úriasszony. Jelentkezni lehet pénteken, szombaton, Szent Anna u. 10 II. em. Jeneyné 853

AJÁNLAT

Ciánoztatson, vizsgál-tasson Kissel, Miliusz tér 7. Telefon: 14 30 86 11 15

Drápériás függönyökét hosszú rojtjal 25 P-től valódi klópi csimkaszövet, imprimeanyagokat, Rothermere 21 8 12. 1

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetek, Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2 sz. telefon: 12-32. 124 12 2.

Ékszerkészítés, javítás, fogaranyat, ékszert vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2 299 1. 8

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészít, Kálvin-tér 19 Püspök-palota. 1978 11. 21

Kabátokat csináltasson fordítottasson „Margónál” csinos alakítások 30 pengőtől. Bethlen-u. 29. 1937 12. 25

Szappannak való szűcszappannak becsere Pál János szappanosmester Kölesei-u. 8. 1737 1. 19

Legelőshobban fest. tiszt Weisz kelmefestő. Arany János-utca 29 Keresztpütel, 1900 vv

Szőrmebundákat olcsón készit, javit, alakit Kovács szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Értékes vásznait biztos kézzel dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás felelősséggel Favorit Csapó 24. 125 2. 5

Cserépkályhák átépítését haza szén tüzelésre és minden szakmába vágó munkát felelősséggel, a legolcsóbban elvállal Laczkó cserépkályha vállalata, Vár u. 6. sz. Telefon: 22-37. 1992

KERESLET

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fránci Piac-u. 73 984 12 10

Törött aranyat, ezüstöt, Brillians magás árban veszek Takács Sándor-né. Piac 66 393 1 9

Patkányfogó kutyát keresek köcsön, 1 hónapra, díjat fizetek és ráadásul egy fajtisza fekete pulikölyköt adok. Cím a kiadóban. 838

ELELMISZER, ITAL

Uradalmi téli álló fajalma nagyban, kicsinyben egész nap. Rákóczi 7. Pince. 1475 1. 28

Téli elálló elsőosztályú vegyes alma, tetszőesszerű mennyiségben, utárvét mellett, 130 fillér kilónként. Megrendelhető Lávriuk Miklós, Kőkényes 450 sz. Máramaros megeve. 774

Harcoló és sebesült honvédeknek ajánlj meg Nemzeti Könyvtár füzetet. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Antik hálóbutor eladó Ertekezni Piac 22. ház felülvélő 397 vv.

Antik szekrény, garnitúra könyvszekrény modern háló, ebédli konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3 16

Rekamie, két fotell és egy asztal gyapjútepping-léghűtéssel alighasznált állapotban elköltözés miatt igen olcsón eladó. Péterfia-u. 26. Major-nál. 1979

Jutányos áron sürgősen eladók. Használt szekrények, asztalok székek ágyak tükrösasztal, konyha berendezés, tüzehely, sodrony, madrac, szabóasztal és ágybéli. Nyil u. 13. sz. 826

Dr. Naményi Gyuláné Jzentendrei Olga győrsiro gépiróskolája. Batthányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Társat keresek pénzzel, vagy áruval, rőfös kereskedő iparomhoz, mely méteres és kész ruhák árusítására jogosít. Helyiségem van. Választ „Keresztény” jellegre a kiadóba. 1991

Háromezrellel pénztársat keresek és kisebb munkára olcsóbb bádógost keresek. Eszterga van eladó Dégenfeld-tér 11 órásnál. 865

Keresek csendestársat keresztényt, kereskedéshez, nyolcezer pengő készpénzzel, ipar-éngedélyem van. Miképérsi úti Rökkant-telep Erdélyi u. 829

IRODA Irodahelyiséget, fő vagy albérlésben üresen, vagy bútorozva, legalább két szobát telefonnal keres iparvállalat. telefon: 21-25. 1995

HANGSZER Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok Vargos Nap-u. 17. 522 1 3

Bécsben képesített zongorahangoló felkísmeres munkát végez. Ehenstein, Cs. konai 17. Telefon: 38-41. 15 12 4

Rádió Rádiót javíttasson, alkál-tasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó S4. Telefon: 32-54 1630 11. 19

BÚTOR Irodának is alkalmas egy, vagy két különbé-jaratú szoba kiadó, bútorozva, Kossuth u. 13. emeleten. 862

Idősebb magános úrnő, keres utcai bútorozott szobát, lehetőleg Kossuth, Batthányi, vagy Péterfia utca elején. Cím a kiadóban. 861

Azonnal kiadó világos, száraz bútorozott szoba, fűrdőszo, egyetem, s klinika, kaszárnya közelében, Poroszlay út 5 sz. 850

Bútorozott szoba, különbé-jaratú, fűrdőszo, használati kiadó, püspöki palota, II. 50. 1989

Bútorozott szoba, teljes ellátással, több férfi személy részére kiadó. Péterfia u. 39. étkezőben. 854

Utcai csinosan bútorozott szoba kiadó, esetleg két diáknak. Vörösmarty u. 10. 849

ELVESZETT Elveszett hétfőn Nagycserén 1 es fél éves verceseders csodör, piszra, bal hátulós lába keszely. Aki tud róla, jutalom el lenében vezesse Halap 146. sz. alá. 830

HASZNALT RUHA — CIPŐ Egy nagyon jó 41-es férfi csizma eladó. Hunyadi u. 18. házmeztárnél. 1986

Eladók prima anyagból felöltő, kerékpár, fűrészpör kályha, Lónyay u. 26. 856

Gumi hőcsizma 38 és 37-es eladó. Hatvan u. 2 kozmetika. 851

Férfiruha eladó. Hajnal u. bérház, C) lépcső 1. 852

Leány, vagy fiú sportkabát, újatlan, szörbekecs eladó. Bánffy u. 6. 833

INGÓSÁG ELADÁS Egy ruhaszekrény eladó Hajó u. 22. ajtó 3. 1988

Egy kisméretű tüzehely eladó. Kigyó u. 40. 688

GAZD. ESZKÖZÖK Järgányhajtásos darálót keresek, lehetőleg Rapidol Cím a kiadóban. 1530 vv.

Nyírág, seprűnek, bármely tételben beszerezhető Maornál, Nyugati u. 36. Telefon: 18-58. 836

GAZD. TERMENYEK Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcs-fák érkeztek. Magas-törzsű közméte nagy választékban. Garai 5. 238 12. 7

Szőlővessző 2 éves, gyökerez, mindenfajta, saját telepről beérkezett, Barna u. 10. 848

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE Házát, földet vennék életjáradékra. Eladóról mindenben gondoskodom. Garancia van. Jelleg: „Ingatlan 100”. 847

Földet keresek vételre, városköz közel. Jelleg: „Nagyvezéregir”. 845

ELADÓ HÁZ

Ház eladó sürgősen, 513 négyzetgöl, teher van. Követitő díjazok. Lónyai u. 26. 855

Sarokház, Meszena 2. forgalmas helyen eladó. Ertekezni Timár 31. Szökénél. Közvetitő díjazok. 689 12. 10

Külsővástartér 15. sz. 826.60 négyzetgöl terület két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltöhető ház P 2600-ért, valamint a Balaton u. 70. számú ház 1100 négyzetgöl földdel. Ertekezni Károly Ferenc József-út 14 Kálmánchelyi faterápen. Komlóssy-út 58. 3+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alati ház 10 éve fennálló jömeneteli fűszerüzlettel, azonnal beköltöhető lakással. — Érdeklődni ugyanott. 2+

Hajnal u. 1 számú nagy telkű, üzletes, jól beépített sarokház, elköltözés végett minden elfogadható áron eladó. 2 szobás lakás azonnal beköltöhető vétel esetén. 858

ELADÓ HÁZHELY HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az államás közelében 600 négyzetgöl. Szurmay-utca 1. sz. alatt, a fűrdőtől nem messze 425 négyzetgöl. Ertekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytag-ban eladó. Cím megvaltható a kiadóhatalban. 4+

ELADÓ FÖLD 5 és 1/2 hold fekete föld eladó. Ertekezni Bethlen-u. 76. 706 11. 15

ELADÓ ALLATOR Mangalica süldők maximális árban eladók. — Honvéd-eme 5 utca 5. 1835 vv.

Javított nagy fajta libák, hizlalásra alkalmasak, eladók. Honvéd-telep-utca 6. 218 vv.

Angora nyulak eladók, felesbe kiadók, vagy pedig zabért elcserelehetők. Bánffy u. 6. 834

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a HÍZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNTÁRSÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY